

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v »Zvezdi«.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Turska železnica in Slovenci.

Nam Slovincem prijazen praški dnevnik »Union« je pod tem naslovom priobčil daljšo razpravo, ki osvitljuje zgodovino ter razmerje Slovencev nasproti novi turski železnici. Je zanimiva ta cela razprava, prikrojena po potopisu rajnega profesorja Simona Rutarja, ampak za naš list je preobširna; zato je smiselno ter izčrpano ponatisneno: »Po tem gorskem svetu, kjer je pred kratkim iztekla nova turska železnica, katero Nemci slave kot zadnje dograjeni most iz »rajha« do Adrije, je po porazu rimskega gospodstva kot prvi bival slovenski rod. Zasledil je bil to domovino spričo stare rimske ceste, ki je vezala Oglejo z današnjim Solnogradom ali rimskim Juvanum. Profesor Rutar je to cesto natanko označil. Za nas Slovence je ta cesta važnega pomena v dvojnem oziru. Pred vsem zato, ker so se Slovenci ravno ob tej cesti naselili gor do najvišjih gorskih prelazov. Prišli so semkaj ali kot levci ali kot pastirji. Danes morajo priznati celo Nemci, da so imena, kakor ono divje »Pastirice«, katero so Nemci zgrešili za »Pastercen«, kakor tudi imena ledenikov okrog Velikega Kleka, slovenskega izvira. Takisto izpričujejo tudi imena raznih dolin (n. pr. belanska dolina), dalje razna krajevna imena, kakor: Zagrič (Sagritz), Doljane (Döllach), Kras, Slap (Zlapp) i. t. d., da je bila tu nekdaš slovenska last. Tudi nemškohoteče biti ime »Tauern« ni nemškega, ampak slovenskega, oziroma po prvotnih slovenskih naseljencih poslovenjenega izvira. Najstarejše listine govore le od »Turus« ali »Durus«. Neka listina z dne 3. marca l. 705 pripoveduje o sv. Rupertu, da je prišel čez goro »Durus«, pridigoval Vandalom, t. j. Slovincem. Nemško ime »Tauern«, s katerim prav nepravilno zaznamujejo

celo gorovje, pa je povsem drugega izvira, pa tudi pomena. Koder preko gorovja vodijo prelazi, stoje, oziroma so stale navadno tudi nekave gorske gostilne, morda se po Rimljanih ali po lastnih rudokopih imenovane »taberna«. To ime se je pozneje po domačinih zagrešilo v »taberna«, po Nemcih pa v »Tauern«, kateri izraz so poznejši rabili kot splošno ime za vso gorsko skupino slovenskih Tur. Novi nemški most torej ni zgrajen na nemških »Tauern«, marveč na vseskozi slovenskem gorskem svetu v Turah ali čez Ture. In to si naj vsak Slovenec dobro zapomni! Ne, rimska cesta pa je za nas Slovence važna tudi v prometnem oziru. Marsikdo morda ne ve, da je še do l. 1848 peljala iz Ljubljane redna poštna zveza v Solnograd. In sicer: ježna pošta vsak ponedeljek in četrtek, vozna pošta vsak torek in soboto. Pošta je šla iz Ljubljane čez Koren, Beljak, Špital, Sovodenj, Kačji prelaz (1614 m), Radstadt, Solnograd. Rimljani pa so to pot rabili za prevoz zlate rude iz rudnikov pri Stari Noreji. Zlato se je sledilo še v novejšem času v Rudarskem kotu (Hutwinkel) blizu Slovenskega prelaza ter pri »Zlatem rovu«. Še v srednjem veku je imela vrhovna rudarska oblast za Kranjsko, Koroško in Štajersko svoj sedež v Gor. Beljanah (Ob. Mölltal). Po teh splošnih potezah člankar vpraša: »In kam je izginila ta slovenska posest iz Tur?« Njegov odgovor velja razen starejših zgodovinskih podatkov prav tudi za naš slovenski Tržič in naše slovenske Jesenice in se glasi: Napredujoče ponemčenje je na slovenski lasti že v 9. stoletju zabila prve kole za zgradbo novega mostu: Berlin—Adrija. Kakor na Gorenjskem, so bili tudi tukaj brižinski škofje prvi pijenirji nemštva. V letu 1030 so zamenjali 8 slovenskih posesti ob izviru Bele (med njimi je bila tudi naša

gorenjska istoimenska vas: »Gerje, »Goriach«). Toda benediktinci iz Admonta in solnograški škofje (kakor dela to sedaj ljubljanski škof Jeglič) so jo šele prav pogodili, kako treba polagoma iztrebiti slovenski živelj potom ponemčevanja. In ko je l. 1250 brižinskih škofov last prešla popolnoma v last solnograške nadškofije, tedaj je popolnoma umolknila zadnja slovenska goverica v belanski dolini. In tako, kakor tukaj, je slo pozneje tudi drugod slovenskemu življu. Člankar nato še omenja sledečo zanimivo dogodbo iz novejših časov. Prideta dva slovenska turista v neko gorsko vas ter nagovorita se igrajočo dečo v slovenskem jeziku. Otroci ju niso razumeli. Tedaj pa se približa stara babica, pa izgovori sledeče za nas Slovence pretresujoče besede: »Jaz sem se znala slovensko, a moji vnuki me razumejo več!« Na to zaključuje: »Se spi preko in pod gorsko železnico v Turah že pred tisočletji z divjimi elementi se boreči slovenski živelj, slovenska kri, trebale čareklica našetrde volje, da prebudimo navidezne mrtve k vstajenju. Poslušimo se v to svrhu ravno tega berlinskega mostu do Adrije.« Ta most nam ne bodi le naša obramba, marveč služiti nam mora za naš naskok. Nobena nova ali stara slovenska last v naši menarhiji ne potrebuje za zopetno pridobitev izgubljenega, za trdno vzdrževanje obstoječega tako nujno skupnega dela vseh Slovanov, kakor ravno naše slovenske Ture, oziroma Koroške, kjer je naše »stare slovenske pravo« postalo rop ponemčevanju. Hitimo na pomoč »našim bratom v zatirani deželi!« Sedaj vsled nove železnice je to tembolj naša najsvetejša dolžnost, kakor kdaj poprej: Lep, svetovnoslovec je ta izgubljeni slovenski raj v kraljestvu

PODLISTEK.

„Katakombe“ na mengiškem polju.

(Njih postanek in konec.)

Oče Ručigaj nama je za prihodnjost obljubil tudi povest o »franceskem kevdru«, to je brezno vrh Dobenega, kamor so bili Trzinci pometali uboge Francoze. Od tod je potem voda skozi podzemne rove prinašala v Ručigajev studenec posamezne ostanke ubitih Francozov. Tudi obilo okostnin čudnih živali so dobili v tem studencu. Nekaj mi jih je nabral Ručigajev mladi naslednik, za njegova leta in šolsko izobrazbo čudovito brihten dečko. Pogovor pred čebeljakom se je zasukal tudi o »katakombah« na mengiškem polju. Izvedela sva, da kopljejo po cele noči za »šacom«, da je bil ravno predvečer eden bolj korajžnih, ki je tako daleč šel, da so ga le še mogli najti z zvončkom in bakljami. No in tako dalje. Četudi že izpočetka nisem dosti zaupal tem novicam, naposled — hm — sem dejal sam pri sebi: pa poglejmo, kaj je in kaj nina teh »katakombah«. Ampak da zopet ne pozabim Vem povedati, vse zgodovina teh »katakomb« se je vršila v W. gradu, dol na mengiškem, morda še boljše rečeno, na domžalskem polju. Poslovala sva se od vrle Ručigajeve družine in v spremstvu detka sva krenila čez »vinograd«, kjer trta prav dobro uspeva, a od tam dol v romantično grapo k »Ručigajevemu studencu«. Dr. Čakajc doslej se

ni bil iznašel letega. Ogedali smo si pod strmo pečino studenec, ki prihaja iz še nepreiskane jame, kjer včasih čudom čuda bobni, kakor da bi sami peklenški ropotali na boben. Postali smo tudi pri slikovitem mlinu pred jamo, občudovali priprosti stroj, ki goni studenec po ceveh 40 metrov visoko, notri prav v Ručigajevo kuhinjo. Kaj takega se ne vidi povsod. In ko smo od mlina nizdol s studencem vred skakali po slikovitih pragih, nama je bistroumi dečko pravil razne pripovedke o tem studencu. Vse pa so bile seyeda iz davnih dni. Precej jih je, pa tudi zanimive so, vendar vam izdam le od ene in le toliko, da se je tam gor po »jezeru« nekdaš vozila grajska gospoda iz Habaha. Kdor ne verjame tega, mu ne morem pomagati. Prišli smo potem na travnik, pola globokih izvirkov. Po Ručigajevi želji zna tukaj postati še prav imeniten ribnjak. Od najine strani brez ugovora sprejeto. Še parkrat smo se pogreznili v močvirje in že smo bili na utrjenem kelovozu proti Mengišu. Desno pod nami brzi potok proti velikemu kotlu pod grajsko hosto, kjer poniza v globoke rupe. Malo takih kraških prikazni na Gorenjskem. A levo na vršacu gor je keltsko gradišče. O, in tam zadej v tistih temnih jarkih neke mora biti: doma rasiškega »Hudomusa«. On straži, ali vsaj on je stražil »zakleti studenec«, ki je bruhal iz sebe samo srebro, če ni bilo celo samo čisto zlato. Bog zna! V spominih in skominah na te zlate in srebrne čase sem parkrat pošteno zagazil y zakleti studenec. In če se ni bil dotle, takrat

vsaj sem ga jaz zaklet. Bog mi odpusti greh! Kaj pa je tudi tega treba, da nam ravno preko pota teče. Šli smo dalje in prišli na razpotje in na široko mengiško polje. Že se je beli dan selil v deželo večernega mraka. Odslovila sva najinega spremljevalca, pa ga poprej še — jaz pri pipi tobaka, dr. Čakajc pri beli svalčici — slovesno zaprisegla, da nama pri prvi priložnosti pove celo »historijo« o »Hudomusu« ter »zakletem studencu«. (O tem so že znali nekaj povedati moji mokri čevlji.) Prikimal je dečko, stisnil, kar je dobil za kazipot, in izginil. Kmalu sva dospela v Loko, kjer sva izvedela še nadaljne podrobnosti o »katakombah« na mengiškem polju. Nekateri so nama kar naravnost izdali skrivnost, češ, da mislijo kopati na svojem »gruntu« in to vse radi teh že širom zaslovelih »katakomb«. Tudi nama so se cedile po njih kar sline. »To bo halo nocej v Ljubljani, ko prideva z novico: na mengiškem polju sva našla »katakombe«, je modroval dr. Čakajc. »Da, halo bo, kakršen že bo«, sem dejal bolj sam pri sebi. Pa sva jo kar se je dalo urnih krač mahnila naravnost čez polje proti in po starodavnem drevoredu. Ravno ob sedmih zvečer sva prišla na grajski vrt. Vsi sumljivi, za »katakombe« količjak pripravi kotji so bili na prvi pogled najini. Pa kdo bi neke šele ikal tod okrog, sva dejala in jo ubrala naravnost do grajskega oskrbnika, ali kaj li je. Ne veste, kako se je naju moč ustrasil. Pa, ko mu razodemeva najini želji, se moč nekam sumljivo namuzne, pusti svojo »staro« samo pri večerji, a naju pa popelje zadej za —

nebotičnega velika Velikega Kleka (3797 m). Združenimi močmi se poslužimo nove prometne črte v svrhu zopetne pridobitve nam ugrabljene lasti. Tako zna priti, da je naš sovražnik to novo pot zgradil nam v zadoščenje za storjene nam krivice in le za grob svojega prevladajočega gospodstva, se predno bo dosegel svoj cilj: Adrijol!

Ustanovitev podružnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Kranju.

V nedeljo, dne 25. t. m., je praznovalo gorenjsko trgovstvo dan svojega prerojenja — ustanovilo si je podružnico sloven. trgovskega društva „Merkur“ s sedežem v Kranju. Velepomemben dan je to za vse slovensko trgovstvo divne naše Gorenjske. Tega zavedajoč se se udeležili vsi trgovski sloji tega imenitnega slavlja. Zbrali se se v res imponantnem številu v prostorih gospe Marije Mayrjeve, kjer so si predsednikom ustanovnega občnega zbora zbrali gosp. Janka Sajovica, ki je, zahvaljujoč se za podeljeno mu mesto najprvo pozdravil gosp. Vinka Majdiča kot člana trgovinske in obrtniške zbornice ter gosp. dr. Fr. Windischerja, tajnika trgovske in obrtniške zbornice, in pa gosp. dr. Marna, katera sta na ustanovnem občnem zboru pozneje govorila.

Nato so se prečitala pravila podružnice, ki so se brez ugovora sprejela. Prešlo se je takoj k sprejemanju članov. Priglasilo se jih je 56, med temi 2 ustanovna, in sicer gosp. Vinko Majdič in Fran Omersa, kar se je odobrilo z navdušenim aplavzom.

Vsako društvo pa mora imeti načelnstvo, ki naj društvo vodi, mu daje nasvete in navodila. Zato si je izvolila tudi podružnica svoj odbor, pri katerem so bili izvoljeni: predsednikom starosta kranjskih trgovcev, gospod Fran Omersa, kar se je z gromovitim odobravanjem vzele na znanje, odbornikom pa naslednji gospodi: Fran Crobath star., Janko Sajovic, Josko Majdič, Jesip Duller, Jesip Cvar in Rade Sedej.

Ker pa je bil čas kratko odmerjen in se ga tedaj po nepotrebnem ni smelo kratiti, nastopila sta že med volitvijo odbora oba governika, gosp. dr. Windischer in gosp. dr. Marn, ki sta v vznesenih besedah orisala in naslikala vse v trgovstvo spadajoče zadeve. Za ta dva res krasna govora zahvalila se je množica guvernikom z navdušenim aplavzom.

Na govor gosp. Marna oglašil se je gosp. Rado Sedej in stavil sledečo resolucijo:

Današnji zbor skleni: C. kr. deželna vlada se prosi, naj podrejenim c. kr. okrajnim glavarstvom ukaže, da v polnem obsegu upoštevajo določbe nove obrtne naredbe ter brez popolnih dokazov strokovne usposobljenosti ne dovoljujejo izvrševanja trgovin mešane in specerijske stroke. V vseh količkah dvomljivih slučajih je zaslišati mnenje tr-

hlev. Črne slutnje se naju polaste — pa begne, da niti dr. Čakajc te pet ni «iznašel» — zakaj. Prišli smo na «lice mesta». Na koncu vrta stoji pred nami mali roy, me globok, ne širok, pa tudi nič bogve kaj obetajoč. Ampak trava okrog njega, vsa do «fermenta» pohojena, znamenje in dokaz števila obiskovalcev «katakomb». In res, tak — se pravi ljudi — je bilo, kakor so nama oče oskrbnik pravili, zadnje noči kot listja in trave. Vsi oboroženi z bakljami, svečami, krampi ter motikami in drugo tako ropotijo. Na vsak način so hoteli najti ključ skrivnosti de teh «katakomb». In naj so oče oskrbnik še tako nadrobno in debelo resne in smešno razkladali ljudem, kako pa kaj in naj so kazali gor proti hlevu in dol proti vzdanemu rovu, vse zastoj. Ljudje so hoteli imeti svoje «katakombe», pa so jih hoteli imeti. «Če že drugače me prideme do njih, pa prekopljemo celo mengiško polje», so dejali.

Mogoče, da so to tudi storili pozneje, mogoče tudi ne. Le ono pa je gotovo: Res je, ko so oče oskrbnik orali njivico, morda za koruzo, se je naenkrat udrlo konju, prikazal se je ta rov. Res je nadalje tudi, da so se po tem rovu in še malo višje gor do starodavnega «pridežališča za posebno potrebo» izprehajali razni duhovi, izločeni iz raznih človeških bitij — in če so to «katakombe» ... mogoče — drugih «katakomb» pa na mengiškem polju — ni! Na to lahko prišezeva jaz in dr. Čakajc.

govske in obrtniške zbornice v Ljubljani, ki naj v vsakem slučaju zasliši ljubljanski gremij trgovcev kot edino strogo stanovsko zadrugo na Kranjskem.

Nato pa je takoj prečital še drugo sledečo vsebino.

Ker se vrši drugo leto desetletnica slov. trg. društva «Merkur» izreka današnji zbor željo, da se o tej priliki vrši II. vseslovenski trgovski kongres, na katerem naj se tudi nastopi z zadostnim materijalom, da vendar dosežemo slovensko višjo trgovsko šolo v Ljubljani.

Obe resoluciji je ustanovni občni zbor soglasno sprejel.

Oglašil se je dalje še deželni poslanec, gosp. Ciril Pirc, čegar govor je množiča istotako sprejela z navdušenjem.

Nato je zaključil predsednik ustanovni občni zbor, proseč, da se mlado društvo od vseh strani podpira.

Ob 5. uri pa se je pričela veselica na vrtu gospe Marije Mayrjeve, kjer se je hitro razvila prav živahna zabava.

Predvsem se je treba zahvaliti cenj. gospicam, ki so s prodavanjem števil omogočile res krasen uspeh veselice, dalje vsem gospem in gospodom darovateljem in seveda tudi našemu vrlému orkestru «Sloga», ki ob vsaki priliki rade volje prikaže na pomoč.

Mlademu društvu želimo zdravega razvoja in obilo uspeha!

Gorenjskim abiturijentom.

Na pragu v drugo leto društvenega obstanka se obrača podpisani odbor na vse one izmed Vas, ki jim je svoboda idej ljubša od duševnih spon, na vse one, ki ne nameravajo postati duševni papagaji, na one, ki si hočejo potom resnega dela in svobodnega razmišljanja vstvarjati svoj svetovni nazor.

V svojo sredo vabimo vse one izmed Vas, ki jim svoboden razvoj naroda ni fraza in vidijo v kar največji izobrazbi naroda in samega sebe prvi pogoj lepše bodočnosti.

Namen našega društva, katerega delo obsega počitniško dobo, je, pospeševati med ljudstvom narodno samozavest, moralni čut, izobrazbo in potom te gmatno blagostanje ter biti takom počitnic duševno in zabavno središče gorenjskega visokošolskega dijaštva.

Sredstva v dosego tega namena so knjižnice in čitalnice, razgovori, predavanja, poučni izleti, vplivanje na druge korporacije in na javnost sploh, da podpirajo ljudskoizobraževalna stremjenja, izdajanje poučnih spisov, prirejanje veselic in zabav v narodne namene in gojitev športov.

Redni člani se lahko visokošolci in abiturijentje slovenske narodnosti.

Ker smo prepričani, da naš namen ni slab, upamo, da Vas mlajše kolege najdemo to leto vse v svoji sredi, in Vam kličemo: Pridite med nas, sodite, in če bo Vaša sodba ugodna, delajte ob naši strani!

Odbor

gor. akad. fer. društva «Vesna».

Opomba: Prijave za vstop se sprejemajo pred občnim zborom dne 31. t. m.

Umetnost in književnost Slovenska umetniška razstava in „Slovenčevi“ Slovenci.

II.

Poglejmo, če je postopanje «Slovenca» nasproti slovenski umetniški razstavi res zgolj le brezstridno osebno maščevanje, ali pa je vredno poštenega slovenskega lista. Ali najprej še nekaj splošnih pojasnil. Kakor so se izločili v vseh stanovih od skupnosti slovenskega naroda, tako so klerikalci v dosego svoje popolne nadvlade potegnili tudi na polju slovenske umetnosti ostro začrtano mejo: tustran so naši klerikalni umetniki, a onostran liberalni. Prav vseeno jim je, ali je kdo tisti, ki ga podpirajo Slovinci ali Nemci, ali pravi umetnik ali navaden mažak, glavno načelo njih je, da je klerikalec. Izmed nešteti dokazov omenimo tu le enega. Žena nekega slovenskega umetnika, ki se kot umetnik nikdar ne vtika v politiko, govori slučajno z nekim jezuitom ter mu toži, kako se pri nas prezirajo domači umetniki, a nasprotno, kako se protežirajo tuji, dostikrat manj vredni umetniki. Jezuitje so takrat imeli priliko dokazati, katere umetnike si bodo za svoja dela izbrali. Dotični jezuit je omenjeni gospej objubil, da se bo o tem vprašanju še posvetoval.

Res se nato zopet smideta in kaj pravite, kako je zviti lisjak to vprašanje rešil? Vprašal je: ali je Vaš mež praktičen klerikalec? Gospa mu odgovori: «Ne! on tudi ni praktičen liberalce, ker se kot umetnik sploh ne briga za politiko! Nato je jezuit odpravi: «potem obžalujem, gospa!» In delo je dobil «praktičen» nemški klerikalec. Po vzorcu jezuitov delajo tudi slovenski frančiškani v Ljubljani, ki so slikanje cerkve poverili Nemcu, zakar so mu baje dali dvajset tisoč! In tako delajo tudi drugi posvetni duhovniki po farah, kjer se s slovenskim cerkvenim denarjem podpirajo izključno le klerikalci, rajši nemški, nego domači. Dokazali pa bomo prihodnjič, da se bili n. pr. že o času protireformacije glede podpiranja slovenske ali vsaj domače umetnosti zlasti slikarstva in kiparstva, ravno naši duhovniki takorekoč najvzornejši vzgojitelji in prijatelji naših umetnikov. Sedanji ljubljanski škof naj bi si vzel svojega davnega prednika škofa Hrena v posnemanja vreden vzgled. No, ali za danes se vrnimo zopet nazaj k «Slovenčevim» Slovincem in slovenski umetniški razstavi. Nehote stojimo pod vtisom, da je ta bojkot proti slovenskim umetnikom uprizoril «mogočnig. Štefe in sicer iz zgolj osebnega maščevanja. Ta vtis pa se nam vailjuje iz sledečega položaja: Na dan otvoritve umetniške razstave je prinesel «Slovenec» dolg članek poln laskavega priznanja na račun tistih umetnikov, katere je malo časa pozneje pustil sramotno pribiti na križ. Ta «Slovenčev» članek je važnega pomena za nas, še važnejšega pa za mlado zgodovino slovenske razstave same. Če že radi drugzega ne, važen je, ker je nanj «Slovenec» popolnoma pozabil, in ker ga je šez 3 tedne pozneje «Slovenec» sam osmešil, kot sam svojega lastnega otroka ubil. Evo nekaj vrtic iz tega članka: «so se morala že odkloniti dobra dela zaradi pomanjkanja prostora.» (Ali je tu «Slovenec» mislil na Boltatovega Pepeta, ali na g. Magoliča, vseeno: priznal je, da morajo biti v razstavi jako dobra dela, ako so se že dobra morala odkloniti» ... Slike, kakor tudi skulpture so jako umetno in s finim okusom razdeljene v štiri sobah novega umetniškega paviljona, ki odgovarja res vsem zahtevam.» Značilno glede vrednosti razstave pa «Slovenec» pravi: «Ne bomo sedaj razpravljali o razstavi sami in o posameznih umotvorih, o tem izpregovorimo pozneje na primernem mestu (aha!), omeniti pa moramo že sedaj, da je razstava zares lepa, in da reprezentira povsem našo sedanjo slovensko izobražajočo umetnost na vseh poljih.» Nato omenja kratko zgodovino o slovenskih razstavah, pa navdušeno zakliče: «In sedaj čujte! Slovenska umetnost — ta naša pastrka je dobila svoj lastni umetniški dom...» dalje: «Ali se zavedate kako važen in velepomemben je ta korak za našo mlado razvijajočo se in kvirsko hrepenečo umetnost.» — Da, prav govorite, «Slovenčevi» Slovenci, ali se zavedate tega v prvi vrsti Vi sami, ko ste že drugi dan nato iz osebnega maščevanja pričeli bojkot proti slovenskim umetnikom; ali se zavedate, g. Štefe, da ste ga to pot le iz Vaše osebne mržnje imenitno polomili z Vašim Boltatovim Pepetom vred?

Dopisi.

Iz kamniškega okraja.

— Iz Vodice, dne 28. julija. Včeraj je umrl Janoz Hubad, po domače Rebolj iz Povodja pri Skarčini. Bolehal je že dlje časa; posebno ga je potrla žalost za sinom Janezom, katerega mu je pred tremi leti ubila strela. Rajaki, ki je brat deželnega šolskega nadzornika g. Fr. Hubada in koncertnega mojstra Mateja Hubada, je bil pri vseh, ki so ga spoznali, spoštovan. Vsa vodiška občina in vsi prijatelji od blizu in daleč na okolo zalujejo po tem vrlém možu. Naše iskreno sočutje izrekamo pa njegovi nesrečni rodbini, ki mora prenašati tako hude udarce.

— Iz Stranj pri Kamniku, dne 28. julija. Danes je tu umrla devet let stara Ivanka Kečarjeva, hčerka Miha Kečarja, po domače Pogačarja iz Zagorice, župnije stranske, za zastrupljenjem krvi. Mlajša sestra jo je pri spravljajanju senna neprevi doma sunila v nogo z gnojnimi vilami. Zastrupljenje se je širilo tako hitro, da je bila drugi dan zdravniška pomoč nemogoča. Starši, pazite na svoje otroke!

— Iz Smartna v tuhinjski dolini, dne 29. julija. (Brat zaklal brata.) V ponedeljek, dne 26. t. m. je 25 letni France Pistotnik, po domače Zumrov, iz Smartna ves dan popival. Na večer okoli 9. ure je prišel domov in hotel zadaviti svojega očeta. Mlajši 15 letni brat Janez, to videvši, pograbi nož in sune brata štirikrat v trebuh. Rane so smrtne in France bode bržčas umrl. Kdo je kriv? Slaba yzgoja in pa zganje. Pri nas se zganje-pitje zelo širi, in ljudstvo vedno bolj prepada.

— Iz Mengiša, 29. julija. (Nesrečna smrt.) Včeraj je prekrival Janez Kopitar, gostac iz Mengiša, streho na hiši gospe Jencičeve. Naenkrat mu spodrsne in siromak pade na tla ter obleži mrtev. Star je bil okoli 30 let. Zapušta ženo in pet nedoraslih otrok.

— Pevsko društvo «Lira» v Kamniku je dne 16. t. m. odlikovalo znanega slovenskega skladatelja in svojega člana gospoda Emila Ada-

miča. Polnoštevilčen pevski zbor se je zbral ta večer v gostilni g. Malovrha in je po nagovoru g. predsednika Janko Pohlina odlikovancu pripel na prsi zlato kravatno lico. Društveni pevovodja g. Stele mu je nato napil iz srebrnega bokala (dar „Liri“ koroških Slovencev iz leta 1895). Tudi mi čestitamo vrlému gospodu skladatelju!

Iz škofjeloškega okraja.

— Volilni imeniki za bodoče mestne občinske volitve so izložene vsakomur na vpogled pri zupanstvu. Čas za vlaganje reklamacij proti tem imenikom je določen od 16. do 24. avgusta t. l. S tem čimom se torej začne letos že drugič volilno postopanje. Prvotno volilno postopanje je namreč bilo po okrajnem glavarstvu razveljavljeno, kakor smo že zadnjič poročali. Klerikalci so pretuhtali te imenike že tako, da jih vedo kar iz glave, vendar snofali bodo gotovo še okrog njih in izkušali komu od naših odvzeti volilno pravico. Poznamo te „kavce“, ker niso preveč izbirčni. Posebno se bo potil še tisti ptiček Sinkovec, ker je za politiko bolj vnet, kakor pa za svojo staro cerkev. Če res nima drugega dela, naj bi saj brisal v cerkvi kupe prahu in ometal pajčevino, ki je po svetnikih preprežena. Sedaj, ko se je v Gradežu lahko posteno izpočil in izkopal, mu bo pač lažje premagati loško vročino in pa loške občinske volitve. Agitiral bo na vse pretege in lazil od hiše do hiše, da bi vjel kakega kalina in si zagotovil njegov glas. Naši naj mu, ko priskate, pokažejo naravnost vrata. Na ta način se bodo najlažje iznebili sitneža. Tudi „ta svet“ dohtar“ bo lahko še vlagal reklamacije in izpodrival domače volilce, če ima za to še kaj časa in pa če ne mara loških naprednjakov.

— V občini Zminc so se vršile občinske volitve dne 26., 27. in 28. t. m. Posebno prvi dan, ko je volil III. razred, je bilo Sinkovcu hudo vroče. Kljub temu pa je vtrajal na volišču do konca. Sinkovec je hotel celo občino komandirati, pa se mu ni obneslo, ker ga preveč poznajo. Puštalci so kar besni na njega. Pa tudi v Bodevljah, Zmincu in po drugih vaseh so se volilci zgrajali nad tem, kar je počenjal ta božji namestnik. Popraševali so, zakaj so mu toliko mar zminske volitve. S postavo v roki je moral proti njemu nastopiti župan Luka Dagarin. Sinkovec se pa preklicano malo zmeni za postavo. On le svoje trdi in njegova mora obveljati. Sinkovec leži nad celo zminsko občino kakor mora. Ljudje se ga kar ne morejo odkrižati. Kar devetkrat je hotel Sinkovec voliti. Župan Dagarin pa ga je spravil v aramoto, ko mu je dokazal, da ima pravico le sedemkrat voliti. Z županom Dagarinom sta se skregala do hudega. Dagarin je pač mož, ki neče, da bi se vganjalo pri zupanstvu kaj nepoštenega. Vsi vemo, da Dagarin časti duhovnike v cerkvi in od zunaj, za podrepne muke pa ne mara, kakor nobeden. Potem je moral še volilec Poličar stopiti Sinkovcu na kurje oči. Hudo je zastokal Sinkovec, ko mu je Poličar pod nos pomolil pravilno pooblastilo neke volilke, ki mu je dala pravico, da voli za njo. Neki Sinkovčev podrepnik pa je imel v mavbi že pripravljeno pooblastilo od iste ženske, na katerem je bil podpis ponarejen. Drugi volilci so se izpogledavali in vprašali, če je to dopustljivo. Pravijo, da je bilo še mnogo pooblastil s ponarejenimi podpisali. Ako bi se pripetilo, da bi kak naš pristav imel tako pooblastilo, bi mu bili zandarji brž za petami. Pri teh volitvah smo pogrešali, da se stranka Dagarinova ni proti stranki Sinkovec-Kavkar boljše organizirala. Seveda pravi Dagarin, da se on ne sili za župana. Če ga pa volilci hočejo imeti, je to za njega posebna čast. Saj Dagarin te tudi zasluži, ker se je vedno potegoval za koristi občine Zminc. Njegovo delo je, da ima danes občina Zminc tudi nekaj tisočakov na strani. To, kar je Luka prigospodari občini, pa diši Sinkovcu in Kavkarju, da bi porabila za svoje namene. S Kavkarjem bi se sicer občani ne mogli nič pomagati. On bi le ubogal fajmoštra Sinkovca, druge pa ne. In tak mož, ki se misliti ne zna s svojimi možgani, naj bi bil po Sinkovčevi volji za župana zminske občine? Poglavitno pri vsem tem je pa to, da Sinkovec hoče iztisniti iz zminske občinske blagajne precejšno vsoto denarja za cerkev, ki jo hoče prezidati v Škofji Loki. No, če so zminski občani toliko pametni, naj mu le dajo denar. Sami pa naj gredo na stara leta fehtat, če jim je prav. Prefrigani Sinkovec se bo pa smejal v pest, če bo svoje nevedne ovčice vgnal v kozji rog. Nevoizvoljenim odbornikom občine Zminc polagamo na srce, naj v prvi vrsti skrbijo za potrebe svoje občine. Pa ne, da bi sebi in svojim potomcem nakladali občutna bremena, ki jih bodo tiščali dolgo vrsto let. Zato naj pri izvolitvi svojega župana tudi svoje glasove združijo na moža, ki so mu občinske zadeve in koristi mar, Sinkovca pa naj zapode v cerkev, če bo kaj silil v nje. Če bodo pa zminski občani po svoji lahkomišljenosti izvolili za župana kakšnega figovca, ki bi ga Sinkovec po svoji volji ovijal okrog prstov, potem jim ne moremo pomagati. Može, vzdamite se, ker se je čas, da se otresete sitne more!

— Mestnim volilcem polagamo na srce iste besede, ki veljajo za naše mestne razmere v istem obsegu. Pomislite naj, kako se je Sinkovec pred tremi leti malo briga za občinske volitve! Takrat je seveda Sinkovec imel v žepu sklep mestnega zastopstva, da sme prezidavati župne

cerkev in mu je mesto prepustilo celo potrebni svet za to. Ker pa je centralna komisija na Dunaju prekrizala njegove račune in ovrгла njegove brezmiselne načrte, hoče zdaj izsiliti od mestnih zastopnikov drug novi sklep, ki bi mu omogočal izvršitev njegove namere. Zato se pa Sinkovec zdaj tako žene, nadleguje celo mesto in se povsod vtiluje. Niti pobožnih ženic, ki gredo od mase, ne pusti več pri miru, če ve, da imajo volilno pravico. Tudi po večkrat strši v eni hiši, ako so ga poprej odslovili brez uspeha. Prav po judovski! Sami klerikalci se ga boje, ko prilomasti k njim zaradi volitev. Ti se mu vpriče njega še ne upajo zoperstavljati. Ko pa izgine, škripajo z zobmi za njim in ga preklinjajo. Čudimo se le Tomaževemu Pepetu, ki je bil do zadnjega najhujši sovražnik fajmoštra Sinkovca in frakarije, da se je zdaj Sinkovcu in „ta svet“ mu dohtarju“ vdinjal za hlapca. Seveda zato, ker mu je Sinkovec pripomogel do redke časti „gospoda svetnika“. Sedaj bo pa menda še mesni župan, če bodo mestni volilci sami slepci in gluhi. S tem je Pepe pokazal, da mu je več osebna čast, kakor pa za koristi našega mesta. Komur pa je mar prospek našega mesta, se ne bo dal zapeljati za kako minljivo čast, ampak bo volil v občinski odbor le take moze, o katerih je prepričan, da niso ponižni kučki fajmoštra Sinkovca in njegove stranke. Tudi, kar je pametnih loških klerikalcev, se strinjajo s tem in obračajo hrbet Sinkovcu, „ta svet“ mu dohtarju“, Pepetu in drugim klerikalnim kolovodjem dvomljive vrednosti. Škofjeloški mestni volilci, pokažite, da umete tudi Vi odločno nastopiti, kadar je potreba ubraniti se pijavke, ki nama hoče izpitati naše kri, ki je naše življenje. Ne plašite se boja, kajti po boju je počitek sladak!

— Tretjeredniki v našem mestu napredujejo v posebno veselje našemu fajmoštru Sinkovcu. To je Sinkovcu tudi izjavil, ko je neki naš mestni stražnik vstopil v tretji red in bo odšel nosil strik sv. Frančiška poleg bridke sabljice. Vsem tretjerednicam ga je Sinkovec posebno pripočal. Sinkovec je izrazil svoje dapadajenje nad to znamenito pridobitvijo. Poveljeval je moza kot dobrega kristjana, na katerega smeje biti ponosne tretjerednice, ki so ga dobile medse. Tretjerednice so se seveda natihojama smejale porednemu Sinkovcu in se skrivaj muzale. Sedaj, ko se je na rotovžu pričela svetlikati svetla zarja pebežnjastva, upamo, da bo segla še dalje in da, ako še niso, tudi mestni pometalci sledijo temu zgledu. Pometalcem se bo pri tretjerednicah posebno dobro godilo, saj nagajivi so dovolj in tudi radi škilije za dekletami!

Novice iz selške doline.

Preteklega tedna ni bilo v „Domoljubu“ nič novic iz naše doline. Dopisniki namreč niso imeli časa, ker so hodili po planinah. Vrhutega so se tudi nekateri na drug način znosili nad svojimi nasprotniki.

Naš organist je dobil samo dva dni zapora, ker je nevarno ranil z nožem Miha Rihtaršiča. Klerikalcem je pa res sreča mila!

Železniški dacar je padel 28. t. m. na Ratitovcu pri trganju cvetic čez skalovje in se hudo pobil.

„Čuki“ v Železnikih so postali tako bojevit, da so pretepli celo svojega načelnika. Da bi le še župnika ne!

Rožnik še vedno išče svoj kanon, dasi pri nas vsak otrok ve, kje da leži. Zamalo se mu zdi, ker se je njegova brigada tako slabo držala in ušla že pri prvem sovražnem naskoku. Naj se le potolaži, vsak ne more biti Napoleon. Zato naj pusti vojaške zabave, ampak naj se vrne zopet k svojim kravam in bikom, pri katerih ima več sreče.

„Sokol“ v Železnikih ni brez strehe, kakor se je veseli znani „Domoljubov“ dopisnik. Gosp. Anton Globočnik mu je namreč dal na razpolago prostor za poletni čas, g. Thaler pa svoj salon za zimske mesece. Veselje je bilo torej prezgodnje.

Iz kranjske okolice.

— Vročina po naši planeti je v zadnjem tednu napredovala s tako silo, da je že jutraj ob sedmi uri kazal termometer +16—17°, opoldne +22—24°.

— Na Druljevki je neka žena od solnčarice na polju padla, baje je že umrla.

— Tudi letos kaže letina za sveži grah na Bregu prav bogata, tako da se ni bati, da bi mesto Kranj po njem trpelo pomanjkanje.

— V Zabnici obeta racionalno kultiviranje kumar letos zopet bogat pridelek. Kakor lani, tako jih bodo tudi marljivi Zabničanje cele voze v Kranj v Loko in v Ljubljano dali naprodaj.

— V Samledniku bo zvišani modernno prenovljeni zvonik v kapi ravnokar dogotovljen; prihodnji teden se prične slikanje znotraj cerkve. Za slikanje motranjščine je namenjenih 6000 kron. Delo je poverjeno ljubljanskemu umetniku — T —.

— Rekurz lastnikov vodne sife Prase-Zbilje g. Pavšlerja & Comp. iz Kranja je napol ugodno rešen. Dela se prično baje šele v treh letih.

— V Naklani pri Kranju napreduje izdajanje nove dvorazredne ljudske šole kaj pridno in

urne. Do 1. septembra t. l. bo vse gotovo in suho in v četrtek dne 16. septembra bo baje slovesno blagoslovljena in otvorena. Prostorni solski vrt pride prihodajo pomlad s praktično, lično ograjo na vrsto. Ta nova stavba bo zopet čast in ponos vrlim Naklancem.

— Iz vrta za vrt. Z mesecem avgustom sejemo tretje salate za vsakdanjo rabo. Tudi grah, nizki in visok, je treba v dobro gnojno prst na solčno stran saditi. Sveži grah imamo potem še oktobra meseca. Zimsko in spomladno salato, motovilec sejemo meseca avgusta.

Novice iz Rateč.

— Nesreča pri ostro-strelni vajipri drugem klanskem jezeru. V ponedeljek je prikorakal ob 5. uri jutraj 9. lovski bataljon, ki se rekrutira iz dopol. ekraj. poveljstva Gradec, skozi Rateče in se podal za druge klansko jezero, kjer je imel ostro-strelne vaje proti severni strani Mangarta. Kmalu zatrobil trobentač: Oganj vstavi! Nato pa se bataljonu viseke izza pečin signalizira „nesreča“. In kaj se je zgodilo? Stotnik Perger 1. stotnije je ustrelen in trobentač ranjen. Stotnik je bil na mestu mrtev. Kroglja mu ješla v levo ključnico skozi oprasje in mu prodrla desno pleče. Par dihljajev in je — izdihnil. Poleg njega stoječi trobentač je bil pa obstreljen pod pazduho. Da se je megla zgoditi ta nesreča, je jako čudno, ko je stotnik kot strokovnjak vendar precej daleč stal od vojaških figur. Mostvo pravi, da se je zgodilo slučajno, širijo se pa tudi drugačni glasovi. Rastele-senje je dognalo, da je rana lepo pravilna in je izključen takozvani „Göllner“. Vojaki so prinesli truplo v mrtvarnico v Belopeč, odkoder so ga odpeljali v Beljak v garnizijo 9. lovkega bataljona, kjer čaka mrtvega stotnika soproga s tremi otroki. Pač žalostno!

— Zopet vojaštvo v Ratečah. Dne 24. t. m. je imel 19. lovski bataljon ostro-strelne vaje nad cesto, ki pelje od vasi proti Belipeči. Vojaki so večidel sami Slovaki. Za čudo mnogo jih je, ki so bili že v Ameriki in so se vrnili, da dajo cesarju, kar je cesarjevega. Čudili so se, da se tako lahko razumevajo z brati Slovenci. Dne 26. t. m. je ob 5. uri jutraj korakal skozi vas 9. lovski bataljon na ostro streljanje z klanski jezери. Ti so gornji Stajerci, bratje ljubljanskih strelcev z dne 20. septembra 1908. Glede ubitega stotnika glej poročilo!

— Železniško postajo v Ratečah so nekaj metrov podaljšali in na zahodni strani vzdignili v svrhu, da dobe ondi službojuči uradniki primerna stanovanja. Upamo, da bodo zdaj povsod vsaj dvojezični napis, ker samoslovenskih nebojjo dati.

— V Rateče vsi tisti, ki se žele navziti svežega in zdravega zraka ali pa hočejo preživeti v miru svoje počitnice. Veleturistom se mudi pohodi na Mangart, Jelovec, Penca in Mejštrovsko; malim izletnikom pa svetujemo izlete čez Planino na Sovče — Zageriče — Podkloster, h klanskima jezeroma, v divno gorako dolino Planico k izviru Nadiže (Save Dolinke) in k slapu Črne vode. Sploh si pa lahko izbere vsak, kar mu prija. Gostilne poskrbe za dobre postrežbe, posebne pa opozarjamo na izborni hotel Mangart. Hajd, na nogo!

Radeviliške novice.

— Redna seja c. kr. okrajnega šolskega sveta v Radeviličah dne 29. julija 1909. C. kr. okrajni glavar g. Fr. Župnek pozdravi v iskrenih besedah navzoče, prosi jih, da ga podpirajo v njegovem delu, da delujejo složno za blagor šole in učitelstva. V imenu c. kr. okraj. šolskega sveta odzdravlja državni in deželni poslanec g. Josip Pogačnik, a v imenu učitelstva pa nadučitelj g. A. Grčar. — G. predsednik poda nato vsestransko poročilo o rešitvah, ki so se rešile kurentnim putem. Iz tega poročila posnemamo sledeče: Začasna učiteljska na Jesenicah M. Zhorsky pl. Zhorska se je prostovoljno odpovedala službi, na njeno mesto je bila imenovana Cecilija Vilman, a kot supletinja je bila na tisti šoli nastavljena Marija Habětova. Vodstvo dvorazrednice v Belipeči se je izročilo tamošnji učiteljici Gizeli Eisenhut, a mesto odislega nadučitelja F. Eisenhuta se je imenovala provizorični učiteljici Helena markiza pl. Gozani. — Ker je dobila učiteljica Nežika Bregar-Drol v Kranjski gori službo v Šiški, se je mesto razpisalo. — Mesto v marcu umrlega nadučitelja privatne nemške šole, L. Pospisila, se je oddalo Antonu Klima. — Mesto obolele učiteljice Karoline Zarus v Srednji vasi se je nastavila kot supletinja Marija Nigrin, a na mesto obolele učiteljice J. Bizjak istotam se je imenovala supletinjinja Helena Kačič. Ker je dobila učiteljica Ljudmila pl. Kappus-Pleničar 6 mesečni dopust, suplira jo Marija Sirnik. — Obolelo učiteljico Marijo Prevc na Koroški Beli nadomešča Ana Fajdiga. — Na dopustu nahajajočo se učiteljico Albino Kranjc-Legat (Rateče) suplira Angela Kumej. Obolelega učitelja na Bledu Avg. Jenskota nadomešča izprašana učit. kandidatinja Zofija Suša. — V redni seji se je rešilo sledeče: Odobri se kompetentno tabelo za nadučiteljsko mesto v Beli peči in za učiteljsko mesto v Kranjski gori. — Prizna se ill. petletnica

učitelju Iv. Šegi in V. petletnica nadučitelju Fr. Rusu na Bledu. — Predlagajo se sledeči učitelji oziroma nadučitelji za nagrado v poljedelskem pouku v šolaskem letu 1908/9: J. Šemerl, Lesce, Jože Lampe, Ovsice, Jos. Žirovnik, Gorje, Janko Zupančič, Rateče, Jan. Rihteršič, Srednja vas. Jos. Ažman, Breznica, Jos. Korošec, Mošnje, I. Žagar, Dobrava pri Kropi, Iv. Jeglič, Dovje, Janko Baraga, Koroška Bela, Franc Rus, Bled, Jos. Pleničar, Kropa, Janko Vrezec, Ribno. — Za pouk dekleških ročnih del, da se jim prizna nagrada, se priporočajo: Pavla Markošek, Ljubno, Marija Labernik, Leše, in Marija Šemrl, Lesce. — Povoljno se reši nekaj prošelj za denarno podporo in stavijo se končno predlogi o nekaterih disciplinarnih zadevah. —a.

— Otvoritev Vilfanove koče na Begunjski. Pretečeno nedeljo se je slednjič posrečilo radovljjski planinski podružnici, da je otvorila slovesno kočo na Begunjski, ki nosi ime njenega prezasluzenega, dolgoletnega predsednika, deželnega poslanca in župana dr. Janka Vilfana. Pretečeno leto je silni naliv preprečil dvakrat to slovesno otvoritev, a tudi letos je vse kazalo, da hoče vreme ponagajati. — Koča samanebe se kaže kakor jako lična in praktična stavba, ki zadostuje tudi najrazvijačnejšemu turistu. Stoji na prostornem ravnišču v višini 1564 m in je razdeljena v dve spalni sobi, eno gostilniško sobo, kuhinjo in vežo. Pod vežo je jako prostorna klet, a podstrešje da lahko zavestne 30 ljudem. V spalnica se nahaja 8 postelj. Razgled je od tu krasen in na veliki vrh se pride prav lahko v poldrugi uri. Stavba je jako solidno delo, le žal, da nista mogla osebno prisostvovati tej pomenljivi slovesnosti moža, ki sta se največ trudila, da je koča postala kri in meso, namreč pokojna D. Pobilin in F. Sodja. Krije ju zemlja. — Prvi turisti so začeli dohajati že v soboto popoldne, a glavni pritisk je bil v nedeljo zjutraj. Akoravno je vreme obetalo najbolje, vendar se je nagloma pooblačilo okrog 4. ure v jutru na nedeljo in bati se je bilo najhujšega. Megla je bila tako huda, da se ni videlo niti 10 metrov daleč, a vendar ni ta nepridiprav prav nič pokvaril dobre volje došlih turistov. — In udeležba je bila naravnost ogromna. Našteli smo skoro 300 udeležnikov, izmed katerih je bilo približno 100 domačinov. Osrednji odbor je zastopal dr. Švigelj, litjska podružnica je poslala pod načelnostvom župana Iv. Slanca 15 zastopnikov in 1 zastopnico, a tržaška podružnica je zastopal znani botanik, nadučitelj R. Justin, ki se je hotel prepricati, ako še cvete po njem najdena cvetka iz vrst „centaurej“. — Ob 10. uri je daroval mašo begunjski župnik g. J. Kleindienst, ki je imel slavnosti primeren nagovor. V imenu osrednjega odbora je govoril dr. Švigelj, ki je očrtal pomen gorskih koč ter je končno proglasil kočo otvoreno. Zahvaljeval se je obema dr. J. Vilfan, ki je povdarjal, da je ta koča namenjena v prvi vrsti onim turistom, ki se hočejo navžiti krasnega razgleda in čistega gorskega zraka brez smrtnih težkoč, a obenem tudi občudovati božjo naravo, ki je tu pač na višku svoje popolnosti. — Med govori se je oglasilo ubrano petje „ad hoc“ sestavljenega zbora. Radovljjski podružnici je čestitali, da si je ravno tu zbrala prostor za stavbo svoje koče in slovenskim in sploh turistom priporočamo najtopleje izlet na Begunjsko. — Končno omenjamo, da je skrbel za lačne in žejne želodce prav skrbno g. V. Sturm iz Poljč. — Delavni radovljjski podružnici pa kličemo: Krepko naprej po začrtani poti v prospeh mile nam slovenske domovine!

— Mladsa momorilec. Pretečeno nedeljo se je obesil na skednju svojih starišev v Predtrgu poleg Radovljice 15letni čevljarški učenec Janez Erman. Fantič je bil vedno jako dostojnega in mirnega obnašanja in tisto nedeljo je bil še pri prvi maši. Okrog poldneva so ga dobili domači obešenega na skednju. Pred smrtjo se je še sleklet od nazega. Vzrok samomora je bila hipna blaznost.

Praznik radovljjskega Sokola.

Konec.

Popoldne, točno ob 4. uri, se je pričela javna telovadba na občinskem travniku za ljudsko šolo in sodnijo, ki je bil ta dan prav bogato okrašen. To delo je kaj povoljno izvršil znani mojster Iv. Dernač. — Občinstva se je zbralo ta dan na tisoče na tem prostoru in lahko rečemo, da Radovljica dosedaj še ni kaj takega videla, bo pač minulo zopet dokaj let, predno se vprižori zopet tako dovršeno in v tem obsegu vprižorjeno javno telovadbo. Na obrazih navzočega občinstva si lahko čital, kako nestrpno je pričakovalo prvega nastopa in ko so se pokazale na ograjenem telovadišču mišičaste postave „Sokolov telovadcev“, ni hotelo ponehati navdušeno ploskanje in odobravanje. 96 telovadcev je dovršeno izvajalo težke celjske proste vaje in sicer v dvanajstostopih. Vsaki vaji je sledilo frenetično odobravanje in to bi videli našega preprostečega kmetiča, s kakim zanimanjem je sledil vsakemu gibu, vsakemu obratu nastopajočih telovadcev. Sklepno so izvršili še nekaj rajalnih vaj. — Za njimi je nastopil deški naraščaj radov-

ljjskega in kranjskega „Sokola“ v skupnem številu 38 pod vodstvom bratov Ažmana in Brovca. In kako ljubko je bilo gledati te mlade korenjake, kako navdušeno, spretno — in resno so vsrili svojo nalogo. Odobravanje je doseglo višek in čuli smo na lastna ušesa, ko se je priprosti kmetič izrazil, da bi takoj moral njegov sin pristopiti tem telovadcem, ako bi ne bil tako oddaljen. Mladi telovadci so v polni meri zaslužili priznani jim hvalo. — Na odru je nastopil skočeloški ženski naraščaj, ki je izvajal dovršeno vaje s kiji. In sedaj bi morali videti ljudstvo! Obkrožilo je tako tesno prostor, da smo se naravnost bali kake nesreče. Umevno je, da so žele vrle telovadkinje zaslužno odobravanje.

Kakor naslednja točka je bila telovadba na orodju v raznih skupinah. Postavili so 4 droge, 4 bradlje, 2 konja, 1 mizo, dalje so izvajali skok na višino in dolžino. — Vsa izvajanja so bila pač najpopolnejša in v zadregi bi bili, ko bi se nas vprašali, kateri skupini pripada prvenstvo. Bil je izreden užitek, in občinstvo je bilo naravnost presenečeno pri pogledu teh krepkih in žilavih telovadcev, s kako lahkostjo in krasoto so izvajali najtežje vaje. In ko so se pričeli vrstiti telovadci k odhodu, čul se je marsikak vzdih, škoda, da že odhajajo. — Višek telovadbe pa smemo imenovati francoski boks, ki ga je izvajala uzorna vrsta ljubljanskega „Sokola“ pod osebnim vodstvom zveznega načelnika brata dr. Murnika. Te krasne vaje so žele tudi ono priznanje, ki so ga pač zaslužili telovadci, in ploskanja ni hotelo biti konec, spremljali so odhajajoče gromoviti nazdar-klici. — In nebo, ki je bilo skoro ves dan zakrito s težkimi oblaki, razjasnilo se je — hoteč tudi ono videti tru', ki ga je doprineslo slovensko sokolstvo s to javno telovadbo. Ravno nad telovadiščem se je pokazala krasota nebesne modrine, a gorske velikanke so zakrivali težki oblaki. In dozdevalo se nam je, da žalujejo ti gorski velikani nad onimi zaslepljenimi ljudmi, ki hočejo tudi idealno sokolsko idejo porabiti za svoje sebične namene, posnemajoč prav po opicje vse ono, kar si je sokolstvo pridobilo v teku dolgih let.

Po telovadbi se je razvila kaj živahna zabava pred okusno opremljenimi paviljoni, kjer so stregle vrle narodne dame radovljjske in iz bližnje okolice. Po posameznih paviljoni so kraljevale obdane od ljubkih družic sledeče gospe: pri cvetličah gospa Chladekova, pri šampanjcu gospa F. Ahlinova, pri pivu gospa Sajevčeva in gospa Rojčeva, pri slađedlu gospa Segova, pri pecivu in kavarni gospa Huthova; gostilno pri „veselem Kranjcu“ sta v zakupu imela gospa Koroščeva in gospod L. Jerše, a jestvine gospa J. dr. Vilfanova. Žal, da je nastopilve deževje okrog 7. ure razgnalo to veselo vrvenje in življenje. Vendar tudi hudi naliv ni mogel pokvariti dobre volje došlih izletnikov. V vseh radovljjskih gostilnah je namah zavladala ona živahna zabava, ki jo je mogoče videti le pri takih izletih, ki jih napravijo enakomisleči in enakočuteči ljudje, ki ne poznajo nobenega hlinjenja in nobene zahrbtnosti. Središče vsenmu temu vrvenju je bila pa vendar le restavracija brata R. Kunstlja. Tu se je vgnezdila „Filharmonija“ in vrstilo se je petje, godba in navdušeni govori. Vseh govorov ne moremo omenjati, ker to bi presegalo prostor, namenjen našemu poročilu. Edina napaka je bila pač ta, ker je čas prehitro minil in treba je bilo misliti na odhod.

Radovljjski „Sokol“ lahko s ponosom zre na to slavlje. Namen, ki ga je hotel doseči radovljjski „Sokol“ s to prireditvijo, se je dosegel v polni meri. Vspeh je tu in ta vspeh bo obrodil prejalislej oni sad, ki bo koristil vsej Gorenjski.

Izmed raznih došlih pozdravov omenjamo le sledeče: Bratska župa iz Preloč, Česko: K razvitku prapora kličemo živel!

Žalski „Sokol“: Radi otvoritvene slovesnosti sokolskega doma Celje udeležba nemogoča. Novi prapor podvizaj, zbiraj nove vrste. Na zdar!

Pripravljalni odbor kočevskega „Sokola“: Prisiljeni braniti svojo osebo in premoženje, ne moremo prisostvovati vašemu slavlju, prepričani pa smo, da nam prihitite na pomoč, kadar kočevski „Sokol“ dvigne svoj prapor. Na zdar!

Starosta graškega „Sokola“ je poslal sledeče pismo: Ob Vašem slavlju se veselim tudi jaz, žalibog v tujini, ker mi ni mogoče priti danes v Vašo sredo. Komaj je preteklo poldrugo leto po ustanovitvi Vasega društva, že je mladi in čili „Sokol“ pokazal toliko sile v sebi, da je razširil sokolsko idejo po celi gorenji Gorenjski. Vršili ste svojo sokolsko dolžnost in zato naj se prapor, ki ga danes razvijate, ovije krog Vaših glav kot venec priznanja izvršenega sokolskega dela in naj v bodoče hodi pred Vami kot glasnik in buditelj tudi onim, kateri danes se ni v Vaših vrstah. V duhu prisostvujem Vašemu slavlju, kakor sem tudi vedno sledil Vašemu delu in razvoju. V svojem imenu in v imenu graškega „Sokola“ Vam kličem krepki „Na zdar!“ in „Naprej!“.

II. zlet gorenjskih sokolskih društev se vrši dne 15. velikega srpana t. l. v Tržloun.

Zgodovinski in sloystveni pregled za prih. teden:

1. avgusta. — 1759. Bitka pri Mindenu. — 1770. V Avstriji uvedo papirnat denar. — 1770. General Lavdon premaga Turke pri Toksanu. — 1798. Pomorska bitka pri Abukirju. — 1801. * Pesnik Ph. Spitta. — 1818. * Pisatelj Janez Stritar v Laščah na Dolenjskem. — 1870. † Pesnik Kajetan Hueber v Čemseniku. (Zložil znano „Otok Bleški“.) — 1884. † Henrik Laube. — 1892. † Pesnik Anton Zupan v Ljubljani.

2. avgusta. — 1355. Mesto in dežela Heb (Eger) se utlesi po večkratni zastavi in rešitvi češkemu kraljestvu pod Karlom IV. — 1552. Pasovska pogodba. — 1789. Na Francoskem odpravijo fevdno pravo. — 1802. Napoleon imenovan za dosmrtnega konzula. — 1804. † Pisatelj Jozef Haas pri sv. Jakobu v Dolu na Štajerskem. — 1810. * Pesnik Kajetan Hueber pri Devici Mariji v Polju pod Ljubljano. — 1814. * Pisatelj Lovro Pintar pri Sv. Tomažu. — 1870. Bitka pri Saarbrückenu. — 1905. † Vseučiliški profesor dr. Gregor Krek v Gradcu.

3. avgusta. — 1492. Kolumb nastopi prvo potovanje. — 1529. Takoiimenovani „ženski mir“ v Cambrayu med Španske in Francosko. — 1878. Bitka pri Muglaju v Bosni.

4. avgusta. — 1306. † Češki kralj Vencelj III., z njim izmre rod Přemyslidov na Ceskem. — 1423. J. Žižka porazi Pražane. — 1844. * Pisatelj Jozef Ogrinc v Podgorju pri Kamniku. — 1870. Nemci premagajo Francoze pri Weissenburgu. — 1875. † Danski pesnik H. Kristijan Andersen.

5. avgusta. — 1396. * Gutenberg, izumitelj tiskarstva. — 1716. Princ Evgen Savojski premaga Turke pri Petrovaradinu. — 1772. Prva delitev Poljake. — 1796. Bitka pri Castiglione. — 1808. * Pisatelj Jozef Emanuel Kovatič v Matencah pri Čateču. — 1852. † Fr. Ladislav Celakovsky. — 1861. † Pisatelj Jozef Drobnic v Gradcu. — 1878. Bitka pri Zepčah v Bosni.

6. avgusta. — 1651. * Fenelon de la Motte Franceis. — 1806. Cesar Franc II. odloži dostojanstvo nemškega cesarja. — 1809. * Angleški pesnik Alfred Tennyson. — 1870. Nemci premagajo Francoze pri Worthu in pri Spichernu. — 1871. † Pesnik in skladatelj Miroslav Vilhar na Kalcu pri Zagorju na Notranjskem. — 1884. † Naravoslovec Mihael Peternel, prvi ravnatelj ljubljanske realke.

7. avgusta. — 1779. * Geograf Karel Ritter. — 1814. Papež Pij VIII. obnovi jezuitski red. — 1863. Nemški knezi zborujejo v Frankobrodu. — 1848. † Kemik Jan Jakob Berzelius (Sved). — 1878. Bitka pri Jajeu v Bosni. — 1898. † Pisatelj Juri Ebers.

Godovi prihodnjega tedna:

1. avgusta. Dedomir, Veka; 2. Porcijunkula, Bojan, Leposlava; 3. Najd. sv. Štefana, Strasmir, Miroslav; 5. Dominik, Domogoj, Ljubotica; 6. Marija D. Snež., Tisoslav, Dobrina; 6. Gosp. izpr., Dobrovit, Vlastica; 7. Kajetan, Vidojka.

Sejmi prih. teden na Gorenjskem:

5. v Krašnji.

Opozarjamo na veselico, katero prirede prijatelji Prešernove koče na Stolu jutri, v nedeljo, dne 1. avgusta 1909 pri Kuntu (Jegliču) na Selu pri Žirovnici. Začetek ob pol štirih popoldne. Vstopnina je 20 vinarjev. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Letna poročila.

Deško ljudsko šolo v Kranju je obiskavalo koncem šolskega leta 1908/1909 176 učencev, izmed katerih je sposobnih za višji razred 109, nesposobnih pa 57, 1 neizprašan. Poučevalo je poleg g. Ivana Pezdicha še troje učiteljev in dva kateheta. Z ljudsko šolo združeno obrtno-nadaljevalno šolo je posečalo 82 učencev.

Petrazredno dekleško šolo v Kranju je pohajalo v minulem šolskem letu 189 učenk. Za višji razred ali oddelek je sposobnih 144, nesposobnih 32, neuvrščene pa 3 učenke. Poleg nadučiteljice gđ. Franje Jugovič so poučevale še 4 učiteljice in dva kateheta.

C. kr. umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani je štela v letu 1908/1909 učencev in učenk. Zavod obsega: I. Zimske kurze za stavbne obrtnike; II. oddelek za šoloobvezne dečke; III. dnevno šolo za obdelovanje lesa; IV. javno risarsko šolo za mojstre in pomočnike; V. dnevno šolo za umetno vezenje in čipkarstvo; VI. javno risarsko šolo za deklice; VII. kurze za izobrazbo učiteljev na obrtno-nadaljevalnih šolah. Učiteljski zbor obstoji iz: ravnatelja gosp. Ivana Šubica, 10 učiteljev, 4 učiteljic, 3 delovodij in 9 pomožnih učiteljev.

V Kranju, dne 31. julija 1909.

Napad na avstrijskega konzula. Neznanci so streljali pri Topojanskem mostu blizu Prizrena na avstrijskega konzula Oskarja Prochaska, ki pa ni bil ranjen. Oblast je odredila strogo preiskavo.

Spopad ob bosensko-črnogorski meji. „Magyar Hirlap“ poroča, da je prekorčila 19. t. m. črnogorska patrolja v bližini Gjurgjevića bosensko mejo. Črnogorce je ustavila avstrijska patrolja, ki je pričela streljati na Črnogorce, ker se niso hoteli vrniti v Črnogoro. En Črnogorec je bil smrtno nevarno ranjen.

O hrvatskem saboru poročajo, da hoče vlada počakati, da končata zagrebški in Friedjungov proces, potem bo videla, ako ji je mogoče iskati med hrvatskimi strankami v saboru večine. Da bi sedanja vlada dobila tako večino, je skoro izključeno, zato bo koncem decembra razpustila sabor in razpisala nove volitve koncem marca ali začetkom aprila 1910. Baje računa Rauch, da dobi pri novih volitvah najmanj 20 mandatov.

*) Kaj pa septembra, ko nastopi „Orel“ ?? Op. stavčeva.

Papež je, kakor poroča „Vossische Zeitung“ iz Rima, nevarno bolan.

O zmošnjavah v srbski vojski poroča belgrajsko „Zvono“, da vre med posadko v Nišu, častniki in podčastniki so z razmerami v državi silno nezadovoljni. Vrše se priprave, da se prisili kralja Petra k odpovedi na korist bivšega prestolonaslednika Jurija.

Na Francozem imajo novo ministrstvo. 26. se je Briandova vlada predstavila zbornici z vladno izjavo, ki pravi, da bo novi kabinet nadaljeval politiko miru in napredka. Kabinet polaga važnost na to, da se varujejo ugled in pravice Francije ter bo varoval alianco Francije in njena prijateljstva z vso zvestobo. Vlada bo pred zaključitvijo zakonodajne dobe zahtevala od zbornice starostno zavarovanje delavcev, nadalje bo skrbela za organsko reformo mornarice. Tudi naraščajoči dohodninski davek ter uradniško pragmatiko ima v programu. Nadalje napoveduje vlada volilno reformo na podlagi proporcionalnega sistema, izboljšanje prometnih razmer in poljedelskega obrata in carinsko reformo v zmislu prejšnjega kabineta. Poslanca Laffere (socialni radikalec) in Lauraine (radikalec) interpelirata Brianda, če bo novi kabinet vladal s socialnimi radikali, oziroma z radikali. Briand izjavlja, da se predstavlja zbornici tak, kakršen je bil vedno tekom sedmih let sodelovanja z radikali. Red in mir na zunanji in na znotraj je program vlade, ki bo v najširši meri varovala svobodo in skrbela le za to, da se izogne krvavim in usodepolnim nemirom. Ministrski predsednik zahteva od zbornice, naj mu zaupa z ozirom na politiko brez nasilja in brez slabosti. Zbornica sprejme dnevi red, ki izreka vladi zaupanje s 306 proti 46 glasovom.

Revolucija na Španskem. Vesti iz Španije so za vlado nad vse neugodne. V Barceloni je izbruhnila prava revolucija, v Madridu in v drugih mestih pa kaže, da hočejo slediti barcelonskemu primeru. Oblasti nimajo več sredstev, da bi zatirale revolucijo. Velik del Katalonije je do dna insurgiran.

Iz Madrida se javlja: Barcelona je brez luči, brez telefona, brez brzoglavne zveze, brez električne železnice. V nekaterih ulicah segajo barikade do viših nadstropij. Podobna poročila prihajajo tudi iz drugih mest. Zdi se, da hoče vlada poslati tretji in četrti vojni kor v Barcelono.

Čuje se, da današnje veselico, katero prirede združeni napredni gorenjski akademiki, zbrani v „Vesni“, na vrtu gospe M. Mayrjeve, obišče ves napredni Kranj.

Novičar.

Kako člena „Slovenec“ ruske goste. „Gorenjec“ je zadnjič priobčil uvodnik „Dr. Šušteršičevi kozaki“. Članek začenja in končuje z zanimivimi besedami, katere so klerikalci nekdanj naslovili na narodno-napredno stranko. Povedali pa smo jim seveda to, kar so si v svojem srcu mislili: „Po teh besedah bi se morali pravzaprav mi — klerikalci — ravnati“. Zdaj, ko se klerikalci na vrhuncu svoje nasilne nadvlade ravna po receptu strahovlade in zatiranja pravic odstavljenega turškega paša, smo jih spomnili na njih lastne besede. Ker pa s klerikalci danes že ni mogoče drugače govoriti, kakor z loparjem, smo jim z njihovimi besedami postregli tudi le na loparju. In bili so prav tako pobiti, kakor je vsak poreden paglavec, ki jih je dobil za kazen z loparjem po buči. Namesto pa da bi se bili poboljšali, so gruntali, kako bi se maščevali nad nami. (To je zdaj njihov edini glavni posel.) In so jo vražje zlobno pogruntali! Pobrali so posamezne, izrecno nanje namenjene besede iz našega članka, pa so z njimi v svojem pondeljskem mačku pod naslovom „Za smeh in kratek čas“ pozdravili slučajno v Ljubljani bivajoče Ruse, češ, pogledjte, slovanski bratje, takle pozdrav Vam pošilja liberalni „Gorenjec“. Res, „schechte Kasernhofblüten“, so rekli „Slovenec“ njihovi pobratimi Nemci. Mi pa pravimo: Nesramno drzni ste, pa kratke pameti. Šele pred kratkim ste obljubili, da pustite „Gorenjca“, naj se „krega sam s seboj“, kaj se potem še znašate nad nami?

Poročili se bo prihodnjo sredo dopoldne v tukajšnji župni cerkvi g. Ivan Masten, c. kr. profesor na cesar Franc Josipovi gimnaziji v Kranju, z gospico Anico Mayrjevo, hčerko iz znane narodne rodbine gospe Marije Mayrjeve. Cestitamo!

Žegnanje kranjske mežnarje. Kar je pravih klerikalcev v Kranju, vsi se jeze nad „Slovenčevim“ dopisnikom, ki je tako uzorno po „katoški“ navadi opisal žegnanje kranjske mežnarje. Mestnim klerikalcem v prilog moramo konstatirati, da ti niso tako „sferderbanhi“ duš kakor kruhoborski njih voditelji. Saj res ne gre postenjaku v glavo, kako se more koga vabiti z vso uljudnostjo h kaki društveni prireditvi, takoj nato ga pa brezobzirno napasti v strankinem glasilu in ga postaviti javnosti v zasmeš samo zato, ker se je dal v svoji dobrodušnosti speljati breznačajnežem na nastavljene limanice. Opozorjeni po zadnjih naših no-

tikah o tem skandaloznem vedenju svojih poglavarjev, stikajo „ljudsko-domarji“ po piscu enega članka. Eni sumijo kar naravnost gospodarja mežnarije; drugi govore o pridkanem ljudsko-domakem ministrantu, o nekem Dolfetu; tretji pa dolže oba, ker mislijo, da sta sestavljala dopis z družinami močmi. Tehant in njegov Dolf pa se natihome smejeta, ker dobro vesta, katera skupina se ne moti o pravem dopisniku.

Skrajna zloraba sv. vere. „Slovenec“ piše z dne 27. t. m. l. 1909 o prihodu stajerskih romarjev na božjo pot Brezje sledeče: „Včeraj in danes se mude na Kranjskem mili nasi stajerski somišljeniki in soborilci. Izvojevali so letos zmago proti nasprotnikom krščanskih načel. Svojo zmago zdaj stajerske krščanske ljudstvo dostojno slavi in se zahvaljuje zanj na Brezjah čudapolni Devici, prosi pa tudi nadaljnje zaščite vsemogočemu Devicu v bojih krščanskega ljudstva proti tistim temnim silam, ki hočejo izruvati našemu ljudstvu tisto svetinjo, ki je nežno hrani, a tudi odločno brani proti vsem domačim in tujim nasprotnikom, ki bi jo tako radi oplenili poštenemu ljudstvu v svoje mračne namene. „Marija k Tebi“, je donelo včeraj in danes na Brezjah in v raju kranjske dežele na Bledu. — Ako ni to višek zlorabe verske pobožnosti našega vernega ljudstva, potem sploh ne vemo, kako bi imenovali ta nestvor v „Slovencu“. Priliko smo imeli osebno govoriti z mnogimi izmed teh romarjev, a vsakdo je priznal, da ga je prignalo neko notranjo hrepenenje, ogledati si osebno to znamenito božjo pot in se osebno prepričati o krasoti našega blejskega raja. In da bi te stare izključene ženice, ti od dela sklonjeni možje in ti naivni otroci prisli radi političnih ozorov na Brezje in na Bled — no, o tem ni prepuščan najomejnejši kaplan zadnje gorske vasi. — Gospodje, le tako naprej! Ogenj, ki ga netite, vas bo požgal tako temeljito in tako hitro, da niti ne sanjate o tem. Čudom se čudimo edino le temu, da se da zlorabljati v take namene gorenjski državni poslanec g. Jož. Pogačnik, ki smo ga smatrali dosedaj za moža, ki ima menda še trohico razsodnosti v glavi.

„Praha počitnice.“ Piše se nam: Vsako leto prebijem nekaj tednov svojih počitnic v prijaznem Kranju. Tudi letos sem ostal zvesti svoji navadi, a kakor vse kaže, mi bo skoro pobrati sila in kopita. Razvajen nisem in ne zahtevam veliko, pač pa hočem na deželi uživati saj sveži vzduh. Toda v Kranju nedostaja letos zelo čistega zraka. V mestu in zlasti na glavnem trgu ter v „gospodski ulici“ se ti dvigajo dannadan, od jutra do večera — in to neki že več tednov sem — gosti oblaki slabosti ečega prahu, ki kuži zrak, jemlje pasantom vid in se vlega na debelo po ulicah, na opravo, blago ter jedila v stanovanjih, prodajalnah in gostilnah. Provročitelj tega prahu ni nihče drugi, kakor velmožni g. Tomaž Pavšlar. Podira in popravlja namreč svojo hišo na trgu, ne da bi se mu zdelo vredno, pri tem početju ozirati se na tozadevne predpise. Vrhutega je vzel v zakup velik del mestnega trga, kjer se ti nudi krasen pogled na velikanske kupe šute in trhlenega lesovja. Kranjcem in brščem tudi slavnemu županstvu gotovo ravno ne ugajajo te oblikovite barikade, a privadili so že tekom let oblastnemu postopanju, kajti „On“ ima baje v tem pogledu tako nekaj podedovan privilegij. Ne čudijo se tudi, ako g. Pavšlar dela prah, kajti to je njemu skoro že zivljenski pogoj. On namreč dela prah že leta in leta v Kranju ter okolici, za Savo, na zgornjo in spodnjo stran, v Ljubljani in celo na cesarskem Dunaju. A sedaj, ko g. Pavšlar natresa vsak dan kar na cente prahu Kranjcem v oči, so pa vendarle postali nekoliko nervozni, toda nihče si ne upa odpreti ust. Saj molči celo kranjski rotovž, ki se nahaja ravno nasproti Pavšlarjevi predrtji. Naj bom tedaj jaz tolmač ljudske nevolje in naj opozorim poklicane faktorje na Pavšlarjev prah. Upam, da se radi tega ne bo dvignil nov prah in da se ne bo komu kaj „pokadilo“. Prepričan sem, da bi g. Pavšlar takoj nekoliko odjenjal, ako bi sl. županstvo prav lepo napravilo, da naj prihrani svojega prahu nekoliko zase. Letovičarji pa res zato nismo prišli v Kranj, da bi prebili tu v pravem pomenu besede — „Staubferien!“ Letovičar.

Izlet v Bohinj in k izviru Savice. Pevski zbor in diletantski odsek kranjske čitalnice sta bila v preteklem letu trajno na delu. Prvi je imel poleg drugih manjših nastopov dva vsestransko dobro uspeša koncerta (na korist „družbi sv. Cirila in Metoda“ ter v prid „Učiteljskemu konviktu“), drugi pa je priredil tekom zimske dobe mnogo izvrstnih predstav. Na deželi ni zlepa zbor, ki bi nadkrilil ta čitalniški pevski zbor in ni diletantin in diletantov, ki bi ob tako skromnih pripomočkih izvajali toli umetniški tudi najtežavnejše igre. Zategatelj je bilo to možno, ker ima vsak izmed njih natančen poslovni red in pevski ter igralski sklad, v katerega prispevajo mesečno članice in člani sami iz svojega. — Ni čuda, da se je porodila po vseletnem trudu in vrstah teh narodnih in kulturnih delav in delavcev vroča želja, da se vsi skupni društveni izlet gori v krasen naš Bohinj. — Ves čas je spremljevala izletnike ubrana harmonija: krasno vreme, veselo razpoloženje in dobra postrežba. In kdo ne bi bil tako vesel v tem bohinjskem raju? Mirno so drdrali vozovi z Bohinjske Bistrice ob tihem bohinjskem jezeru tja

do hotela „Zlatorog“. Tako postreči z dobro kapljico in z okusno prirejenim kosilom ume malokdo, kakor hotelir g. Josip Ravhekar. Njegovo uljudnost, točno postrežbo in restavracije priporočamo vsakemu domačinu, tujcu in — gostilničarju! Krasen je bil peš-izlet od tam tja k slapu Savice. Ta divni in divji slap nam ne pride iz spomina! Iz duše dna je privrel iz pevskih grl znani slavospev „Le Savica, hči kraljeva“... ter svečano odmeval tam gor v navpičnem skalovju, vijoč se po strugi Savice dalje in dalje. Okrepivši se s kupico peneče Savice smo se, okrašeni z rododendronom, poselili od krasne slovenske kotline. Tisti, ki so bili že kdaj pri slapu, pa so se med tem nemotena pevaje vozili po jezeru. — Na kolodvoru v Bohinjski Bistrici navzeči Čehi in Hrvati so ploskali ubranemu petju izletnic in izletnikov, iz vagonov pa je zadonel aplavz ruskih učiteljev in učiteljic, ki so se prav takrat peljali iz Trsta mimo. Cele na Jesenicah so nekateri moški zbori vzradostili čakajoče občinstvo tako, da so hoteli slišati pesem za pesmijo. Tako animiranih izletov ni mnogo, vsaj udeležniki doslej se takega niso doživeli. Žal same, da jih je bilo precej za držanih, izleta udeležiti se. Vsem se je zdelo, da je vsa ta petdesetorica ena sama velika družina. Spomin na to veselo družbo pa nam je vendar ohranjen, ker je skupino pred hotelom „Zlatorog“ fotografiral goriški poslanec, gospod Andrej Gabršček.

Nemškutaraki postajenačelnik Inglišč v Kranju se je zopet proslavil in ovekovečil. Ljubljanski „Slovenec“ je pred kratkim prinesel članek pod zaglavjem: „Račun za ravnateljstvo c. kr. drž. železnice v Trstu“. Ta članek je tako zanimiv, da ga tudi mi ponatiskujemo: Koncem vsakega leta ima ravnateljstvo c. kr. drž. železnice v Trstu likvidirati čudne vrste račune, opremljene s primerno prošnjo, ki se glasi takole: „Um mit der ausschliesslich slowenischen Bevölkerung meines Stationierungsortes als Stations-Chef in ungetrübter Harmonie leben zu können, was ja doch sicherlich im Interesse des Dienstes und der k. k. Staatsb.-Direktion liegt, ist Gefertigter als Deutscher bemüssigt, aktives Mitglied diverser slowenisch-nationaler Vereine zu sein und auch sonst bei jeder Gelegenheit die nationalen Bestrebungen und Veranstaltungen der Slowenen mit Geld zu unterstützen. Est ist mir durch diese Taktik der Beweis vollauf gelungen, dass es auch einem deutschnationalen Beamten möglich ist, mit den Slowenen auszukommen. Ich glaube in den Intentionen der k. k. Staatsb.-Direktion zu handeln u. bitte daher um eine entsprechende Unterstützung, bzw. um Vergütung der nachstehenden faktischen Ausgaben für obgenannte Zwecke: 1. Mitgliedschaft beim „Sokol V“, jährlich K —. 2. Mitgliedschaft bei der „Čitalnica“, jährlich K —. 3. 1 Frack-Anzug nebst Cylinderhut, Schuhe, Handschuhe etc. (für repräsentative Zwecke) K —. 4. Ausgaben im Gast- und Kafé-Haus in Gesellschaft der Honoratioren, jährlich ca K —. 5. Gelegentliche Ausgaben anlässlich Sammlungen für slowenisch-nationale Feste u. drgl. (Ciril u. Metod), jährlich ca. K —. I. t. d. Ravnateljstvo c. kr. drž. železnice v Trstu je možu za leto 1908 izplačalo znesek K 300, reci: tristo kron. Človeku se zdi to bajka. Ali je mogoče, da ima kateri žel. uradnik tako čast v sebi? Ali je mogoče, da podpira ravnateljstvo c. kr. drž. žel. v Trstu na take prošnje svoje uradnike? Kje je ta dični postajenačelnik? In kje so dični narodnjaki, ki imajo pri „Sokolu“ in v „Čitalnici“ take ljudi za člane. Prosimo in pričakujemo pojasnila. Blagor pa tebi, narod slovenski — ni se ti treba bati propada, dokler bo železniška direkcija v Trstu posredno podpirala naša narodna podjetja na gori navedeni način! — Na to vprašanje je prišel odgovor, ki slove po „Slovencu“ takole: „Račun za železnično ravnateljstvo v Trstu“. Iz Kranja se nam piše: Z ozirom na notico v sobotni številki Vasega cenj. lista glede postajnega načelnika, ki polaga tržaskemu žel. ravnateljstvu račune o izdatkih v „narodne svrhe“, vam lahko poročam, da je omenjeni načelnik g. A. Inglišch v Kranju. Ta zadeva je namreč med žel. uradništvom v Trstu splošno znana in deloma tudi tukaj v Kranju, in so se svoječasno ne le slovenski uradniki, ampak tudi njihovi nemški tovarši zgražali nad predrznostjo tega „kolega“. To vem iz zanesljivega vira, od oseb, ki so čitale dotično prošnjo (eksistira tudi njen prepis). G. Inglišch je znan kot strasten nemškutar in je bil na Koroškem in Štajerskem, kjer je služboval prej, član „Südmarke“ in drugih takih društev. — Tem vrsticam je treba dodati toliko, da Inglišch nikoli ni bil član „Sokola“ v Kranju in je zategadelj glede tega prav pošteno nabasal žel. direkcijo v Trstu. Kranjske Čitalnice član je bil v resnici, dokler ta človek ni bil natančneje poznan, meseca oktobra l. l. pa ga odbor te čitalnice izbacnil iz društva. Živio 300 kron!

Kranjski postajenačelnik Inglišč — pojde! Uradni list je ta teden prinesel veselo vest, da je Inglišč imenovan za prometnega kontrolorja v Trst. Srečno pot! Tam menda žel. ravnateljstvu temu domisljivemu Germanu ne bo treba izplačevati podpor.

Izpremembe na gorenjski progl. Poročajo nam: Namesto Ingliča pride g. oficjal Kokalj od

drž. žel. v Ljubljani, na Kokaljevo mesto v Ljubljano pride g. Alojzij Prevc, postajenačelnik v Škofji Loki. Postajenačelnik v Podnartu g. Karel Ogoreutz, je imenovan načelnikom v Škofji Loki, žel. pristav Jabačin na Jesenicah pa načelnikom v Podnartu.

Društvo za promet tujcev in olepšavo mesta Kranj z okolico. Na zadnjem rednem občnem zboru so bili izvoljeni sledeči gg. v odbor: Viktor Rohrmann, Edvard Dolenz, Anton Slamberger, Lavoslav Mikuš, Rudolf Kokalj, Karl Jäger, Lovrenc Rebolj, Karl Šavnik, Josko Majdič; za namestnike pa Karel Windischer, Franc Šavnik, Janko Sajovic.

Gostilne na Šmarjetni gori prevzame dne 1. avgusta 1909 nov gostilničar. Odrpita bo odslej zopet izključno vsak dan ter nam gostilničar jamči, da bo postrežba tečna, solidna in dobra. Vsakdo mora brezizjemno priznati, da je Šmarjetna gora gotovo najlepša točka v kranjski okolici, saj je razgled z vrha naravnost diven. Proti Gorenjski do triglavskega pogorja, na drugi strani čez Ljubljano in tja na Dolenjsko ti plava oko. Pot ni težavna in naravnost vzorna. Društvo za promet tujcev se trudi sedaj že drugo leto, da z velikim naporom in še večjimi troški vzdržuje to najlepšo točko. Pohitimo torej gor, ne samo ob nedeljah, ampak tudi v delavnikih. Saj pozivi izprehod v večernem hladu po duhtečem smarečevju živce in tele. Tudi na Ljubljancane gre ta poziv, da pohajajo bolj pridno to točko. Cene jedil in pijač so skozinsko zmerno.

Tridesetletnica gasilnega društva v Kranju, dne 8. avgusta. Pomožni odbor v zvezi s sodelujočim demakim odborom, se najresneje trudi, da bode ustregel na zabavišču vsem posetnikom. Šotori bodo za vino, pivo, šampanjac in vino v buteljkah, jestvine in kavarno. Za mladino bode pripravljeno plesišče, za naraščaj pa že znana drsalnica. Obetajo se še druge zabave, za katere se pa vrše priprave zelo tajno. V »Zvezdo« bode kakor običajno dva vhoda iz sprednje in zadnje strani, kjer bode stali blagajni. V večje razburjenje živin pričakovane sreče bode srečolov z raznimi šaljivimi in koristnimi dobitki. Kakor je razvidno iz vabil in tu navedenega poročila, je skrbjeno za vse, zato naj nihče ne zamudi posetiti dne 8. avgusta veselice v zvezdi, posebno v očigled temu, ker je čisti prebitek namenjen blagajni tako blagotvornega društva. (Prostovoljne dobitke za srečolov oddati je pri načelniku gosp. Janku Sajevicu.)

Rezervarni stolp na kranjskem polju bo 38 metrov visok, v temelju ima 5 metrov, skupaj torej 43 metrov. Ta teden se je pričelo z betoniranjem rezervarja samega. Stolp, katerega gradi tvrdka Janesch & Schnell z Dunaja, bo dovršen do sredi septembra. Pribito bodi, da ima ta tvrdka slovenski napis.

Hidranti so poizkusili minulo sredo v Kranju. Voda iz novega vodovoda je že sedaj, ko še ni vse dodelano, nesla precej visoko.

S premembo kranjskega kolodvora so pričeli ta teden. Stari kolodvor se bo podaljšal za okrog 30 metrov, t. j. približno za toliko, kolikor je dolg sedanji. Zgornji trakt sedanjega kolodvora se vzdigne za eno nadstropje.

S strehe je padel danes teden popoldne ob štirih pri kritju pokopališčni uslužbenec Janez Lokar, p. d. Hariš. Pri padcu je dobil zlasti na zgorenja leva rebra tako hude rane, da je dve uri potem umrl. Od silne vročine mu je postalo najbrž slabo, da je onesveščen padel na tla. — Kranjski tehant, ki je v zadnjem času miroval, se je zganil zopet ter tolče prav nerodno s svojimi dolgimi rokami in nogami okoli sebe. Zadnjič se je spozabil pri otvoritvi svoje mežnarje, zdaj pa ob tem poročilu. V »Slovincu« se zaletava pri tej priliki prav po nepotrebnem v občinske odbornike in jim predbaciva, da so oni krivi, da nima Kranj nekaj novih bolnišnic. Tehant bi menda najraje imel na vsakem koncu mesta kako bolnišnico. Občina naj bi jih moderno in udobno zidala, seveda na svoje stroške, on pa bi komandiral v njih in po mestu z usmiljenimi sestrami. Saj se poznamo! Malo manire se je pa dopisnik vendarle naučil. Spominjamo se še dobro onih časov, ko je napadal mestnega župana v ranjkem »Slovenskem Listu« in ni prizanesel niti njegovi rodbini, zdaj ga je pa začel polagoma hvaliti. Počasi se morda vendar predrugači. Ni sicer znaten napredek to, a napredek je pa le. Pri našem tehantu smemo biti sprva tudi z malim zadovoljni.

Fovozil je včeraj Jurjev hlapec 9 let starega fantiča p. d. Burbončkovega, ko je drvil po pokopališčni cesti v mesto. Fantič je sedel na vozu, padel na tla in bil na mestu mrtev.

Matura na kranjski gimnaziji se je vršila pod predsedstvom deželnega šolskega nadzornika g. Franca Hubada dne 19., 20., 21. in 22. julija. K maturi se je oglasilo 27 rednih dijakov in 1 eksternist; vsi kandidati so dovršili matura z dobrim uspehom, odličnjakov je bilo 7. Imena abiturientov so: Albrecht France iz Kamnika; Alič France s Trate pri Poljanah nad Škofjo Loko, (z odliko); Bulovec Jožef iz Smokuča pri Breznici; Hafner Anton iz Žabnice pri Škofji Loki (z odliko); Hofbauer Valter iz Tržiča; Hren Jožef iz Cerknice; Jenšterle Janez iz Spodnjih Dan pri Sorici; Kmetič Jakob iz Trzina; Križnar Lovrenc iz Pivke pri Naklem; Lazar Janez iz Kamne gorice (z odliko); Leskovec Tone iz Škofje Loke

(z odliko); Lipar Blaž iz Šmarce pri Kamniku; Miklavčič Pavle iz Dolenje Dobrave pri Škofji Loki; Mlakar Karel iz Kroke; Naglič Blaž iz Gorenje Bele pri Predvoru; Novak Stanko iz Kostanjevice; Pavlič France iz Lok pri Kamniku; Perko France iz Poljan pri Škofji Loki; Bajtar France iz Selc pri Škofji Loki; Potočnik Rudolf iz Železnikov; Pravhar France iz Voklega pri Senčurju; Sajovic Jaka iz Orehovalj pri Predosljih; Sajovic Stanko iz Kranja (z odliko); Stegu Jožef, c. kr. okr. živinozdravnik v Radovljici (eksternist); Stempihar Juri iz Kranja (z odliko); Vilfan Matevž s Križne gore pri Stari Loki in Zupanec Janez iz Vogelj pri Senčurju.

Na naslov Ciril-Metodove družbe v Ljubljani! Kakor je razvidno iz vabila na glavno skupščino, se vrši zborovanje v prostorih pri g. A. Trevnu na Savi. Če pomislimo, da bo letos udeležba skoro gotovo še večja kakor je bila sploh doslej, izbralo pa se je za zborovanje prostor, v katerega spravimo komaj 100 ljudi, tedaj nujno apeliramo na vodstvo, da izbere večje prostore, recimo prostore dr. Pretnerja, kamor gre gotovo okrog 300 ljudi. Ne dajmo, da bodo skupščinarji, ki pridejo od vseh krajev, zabavljali, da niso dobili prostora pri zborovanju. Vrhutega je g. dr. Pretner vrl, nesebičen narodnjak, ki pripušča ves, ta dan v njegovi gostilni iztrženi čisti dobiček Ciril-Metodovi družbi. In ali ne bo napravilo vrlo dober utis, ko bodo skupščinarji na licu mesta videli otroški vrtec Ciril-Metodove družbe na Savi. G. Anton Trevn kot staroboritelj Slovenstva na Jesenicah, ne bo imel gotovo ničesar zoper to, da se ugodí dejanskim razmeram.

Veselica na Dobravi pri Podnartu. Opozarjamo na veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 1. avgusta podružnica Ciril in Metodove družbe za Dobravo, Ljubno, Podnart, Kropo in Kamno gorico v priključeni gostilni g. Filipa Pogačnika na Dobravi. Kdor se hoče ta dan razvedriti in se drugače dobro zabavati, naj ne zamudi priti na Dobravo. Poleg godbe in petja je toliko raznih zabavnih točk, da se občinstvo gotovo ne bo dolgočasilo. Srečolov je tako bogato opremljen, da mora dobiti skoro vsak listek. Ker je ta veselica v tem času velikega pomena, naj vsaka zavedna Slovenka in vsak zaveden Slovenec stori svojo narodno dolžnost. Tem potom se vsa društva naprošajo, da vpoštevajo ta dan ter se udeležijo veselice.

Kaj je to, župan lancovski, g. Ivan Dornič? V »Slovincu« čitamo poročilo o shodu, ki se je vršil v Spodnji Lipnici in na katerem je govoril deželni poslanec župnik Piber. Na županov predlog je bila sprejeta zaupnica dr. Šušteršiču ter vsem državnim in deželnim poslancem S. L. S. Ali se to stinja z Vašimi načeli?

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se vrši dne 8. avgusta t. l. na Jesenicah. Opozarjamo skupščinarje že danes na to, da naj nikar ne pozabijo, da je le tisti zaveden Slovenec, ki upa to javno pokazati, torej gostilna, ki nosi dvojezičen napis, ni narodna! Geslo: »Svoji k svojim« naj nam bo vedno sveto!

Stavba Prešernove koče na Stolu je dodelana v toliko, da prično s krijem strehe že prihodnji teden.

Društvo slov. trg. sotrudnikov v Kranju naznanja svojim p. n. članom da je, danes zvečer ob 1/2 9. uri izvanredni občni zbor v društveni sobi n. št. 52, na katerega se vsi uljudno vabijo.

Nova lekarna na Jesenicah bo kmalu dogotovljena. Stala bo na lepem prostoru med Jesenicami in Savo. Med vsemi lekarnami na Kranjskem bo baje najmodernejša opremljena.

Odstranite kupe na pokopališki ulici! Ze 14 dni leže ravno sredi pokopališke ulice veliki kupi kot preostanki izkopanih jam za vodovod. Človek ne misli, da je po tej ulici precejšen promet. Venomer švigajo tod vozovi s prevodnimi in neprevodnimi vozni. Marsikdo, ki hodi po tej ulici, je izpostavljen smrtni nevarnosti. Najbrž je pripisati tudi zadnja smrtna nesreča temu nedostatku. Zatorej, poklicani faktorji, proč s kupi po tej cesti!

Iz Žirovnice se nam piše: Marsikomu je znano in tudi mnogim je še neznano, da je v naši občini brezniški dvoje tamburških društev, prvo je tamburško društvo »Stol« v Žirovnici, a drugo je kot priklada izobraževalnem društvu v »stari soli«. Toraj, da ne bo kdo zamenjal izobraževalnega društva s samostojnim tamburškim društvom v Žirovnici. — Dne 1. avgusta se vrši velika planinska veselica pri »Kuntu« na Selu. Več je razvidno iz lepakov.

Nesreča na Triglavu. Dne 25. t. m. so dobili truplo ponesrečenega učitelja Lassa. Prišla je z Dunaja rešna družba z vsem potrebnim orodjem. Ta je prišla do njega in ga spustila navzdol. Tama so ga sprejeli domači vodniki in ga po težavni poti neshi na Dovje. Danes jutraj so ga pokopali. Razen sestre je rajnik zapustil še očeta, ki je tudi mestni učitelj na Dunaju.

Proti plesu. Občinski zastop v Predvoru pri Kranju je sklenil, da več ne bo dajal krčmarjem licenc za ples.

Učiteljska vest. »Družba sv. Cirila in Metoda« je v svoji zadnji seji imenovala stalnim učiteljem v Trstu znanega slovenskega skladatelja, gosp. Emila Adamiča.

Nesreča v parni opekarni v Srednjih Gameljnih. O tej nesreči, ki se je dogodila 14. t. m.,

se poroča: Po kosilu ob 1. uri je delavstvo pričelo svoje opravilo. Treba v tek pognati stroje. Strojniku hiti na pomoč postrežljivo dobro dekletje Franciška Koderman iz Zgornjih Gameljnov. Pri tej priti jo vlovi jermen za obleko in jo potegne za sabo ter vrta ubogo dekletico trikrat okoli strojev, da je bila na mah zdrobljena in mrtva. Prestrašeno delavstvo odneha od dela. Ubogi stari jekajo. Prebivalstvo pobito žaluje. Zrtev so prenesli v mrtvašnico v Smartno. Strašno je mrtva razmesarjena. Glava razbita, roke, noge zdrobljene, da vsakomu pretresa srce.

Legar. V farah Gorice in Trstenik je več slučajev legarja in je prišlo na ta kraj več vojakov na takozvani žetni dopust. Pretečeno nedeljo so šli ti vojaki zopet k polku nazaj, prav veliko jih je šlo tudi v Ljubljano. Prtljage niso imeli, pač pa so bili gotovo okuženi s tifusnimi bacili, kateri bodo pokazali, kaj da znajo, če niso izolirali vojakov, saj je vojaško oblast neki zdravnik z Gorenjskega na to opozoril. En vojak je bil v Trsteniku na št. 11 doma, v kateri bajti so ležali mati in sestra za legarjem bolni. Torej pozor!

Zlet gorenjskih sokolskih društev v Tržiču dne 15. avgusta t. l. mora biti sijajen. Vse kaže, da bo tudi. Tržiški Sokol se trudi, da bo prireditelj kar najbolje pripravljena. Našel je tik pri kolodvoru pripraven prostor za telovadbo in ver selico, najel slov. filharmonijo in preskrbel vse drugo potrebno. Bratska društva naj preskrbe prireditvi uspeh in sicer moralen in gnoten. Tega in onega je treba tržiškemu Sokolu, da ne opeša v svojem poslanstvu — za slovenstvo Tržiča. Radi tega prihitite, bratje, od vseh strani in navdihnite tržiški Sokol z novim pogumom. Razun bratskih društev vabi tržiški »Sokol« slovensko občinstvo, da poleti 15. avgusta t. l. v Tržič in trdno upa, da bo ta dan sestanek vseh zavednih Slovencev v Tržiču. Na zdar!

Telovadno društvo »Sokol« z ženskim oddelkom v Kranju naznanja zletom, da se vrše za one člane, ki se vdeležijo II. zleta gorenjskih sokolskih društev dne 15. avgusta v Tržič, koračne vaje v četrtek dne 5. in 12. avgusta ob pol 9. uri zvečer v društveni telovadnici. Upamo, da se odzovejo člani kar najštevilneje. Bratje telovadci pa naj gotovo pridejo vsi v ponedeljek v telovadnico, da se oddele v vrste.

Novo planinsko kočjo se otvori dne 1. avgusta 1909 v Koritnici pod Mangartom. Kočo je postavil akad. krožek Češke podružnice S. P. D. Koča bode poleti oskrbovana. Na predvečer otvoritve, dne 31. julija, je v Logu pod Predelom prijateljski planinski sestanek. Prijateljem slovenskih planin in neprisliljene planinske zabave priporočamo, da pohite omenjene dni v prijazen Log in pod sivi Mangart.

V Domžalah in v Dobu se vršita jutri v nedeljo, 1. avgusta, ustanovna občna zbora novih Ciril-Metodovih podružnic, in sicer v Domžalah ob 9. uri dopoldne pri g. F. Kuharju, v Dobu pa ob pol 4. pop. pri g. Boštjanu Zadnikarju. Na obeh shodih bo govoril zastopnik glavne družbe.

Deželni glavar in razkrinkani klerikalci. Kdor ve, pod kakimi okoliščinami je prišel Šuklje do deželnega glavarja, kdor pozna, da je pretdovratem, da bi venomer plesal, kakor mu klerikalci žvižgajo, in kdor umeje, da je dr. Šušteršič sedaj za nekaj časa ubit na Dunaju, ta bo tudi vedel, da je bilo v »vojnem svetu« klerikalnega tabora že zdavno sklenjeno, da Šuklje — gre im ne, da bo šele sel. O teh temnih sklepih klerikalci niso obvestili Šukljeja. Vendar pa so prišli med svet kot »javna tajnost«, od tod v »Rdeči Prapor« dan pozneje v praško »Union«, od ondod v druge liste in konečno do Šukljeja samega. Ali je bil Šuklje vesel, da je zvedel, kaj nameravajo z njim, tega ne vemo. Vemo pa, da je bil v klerikalnem taboru velik hrup, da so njihovi tajni nameni prezdodaj prišli v javnost. Padli so zopet z vso arditostjo po dopisniku praške »Union« (zakaj pa, če vest ni neresnična?) a šli so v svoji strasti tako daleč, da so trdili, da je »Rdeči Prapor« to vest posnel po »Union«, dočim je »Rdeči Prapor« dva dni poprej prinesel to vest, kakor pa »Union«. Za počti!

Pozor! Slovenski inštalater za vodovod, g. Janko Pohlin v Kamniku, je pripravljen napeljati vodo v posamezne hiše. Preskrbel bo samoslovenske napise. Kadar se oglasi več hišnih pesetnikov, pride osebn v Kranj. Dela solidno, hitro in zelo poceni. Oglasila sprejme eventuelno naše upravnistvo.

Narodne prireditve jutri, v nedeljo, 1. avgusta 1909:

Na Jesenicah: Sokolska veselica;

„Selu pri Žirovnici: Planinska veselica;

„Dobroval pri Podnartu: Ciril-Metodova veselica;

V Kamniku: Veselica v prid „Društvenemu Domu“;

„Krškem: Zlet celjske sokolske župe.

Izpred sodišča.

Surovi hlapec. Jožef Oselj, hlapec, je jako surov človek, kar kaže dejstvo, da je dne 7. januarja t. l. o priliki, ko sta se Janez Molj in France Zupanc med saboj nekaj sporekla, brez povoda z odprtim nožem naskočil Zupanca in oklal. Tri dni po tem dogodku je pa obdolženec v Moljevem hlevu v Vogljah napadel Janeza Kalana z železnimi grabljami in to radi pripombe, da je bil prejšnji Moljev hlapec boljši od njega. da bi ga ne napadel ponovno, sta stopila Janez Oselj in Jožef Traven k Jožefu Oselju, a ta je najprvo udaril s grabljami Janeza Oselja in Travnja po glavi. Prvi je dobil težko, drugi pa lahko poškodbo. Sodišče je obsodilo Jožefa Oselja na 13 mesecev težke ječe.

V Ameriko potujočim naj služi v vednost, da je izdal naselniški komisar jako stroge naredbe. Pred vsem mora imeti vsak potnik, predno izstopi na suho, najmanj 125 kron denarja v gotovini, če tega zneska nima ter tudi nima nikakega sorodnika ali znanca, kateri bi založil zanj to svoto, ga komisija enostavno vrne v domovino. Celo potovalci II. razreda morajo deloma pred izselniškega komisarja, koder morejo pokazati omenjeno svoto denarja. Kako strogo se sedaj v New-Yorku postopa s potniki, naj se razvidi iz slučaja, da je samo na parobrodu «Hamburske družbe Präsident Lincoln» bilo vrnjenih 220 potnikov. Samo en dan je bilo vrnjenih 700 potnikov, kateri so skoro vprizorili revolto. Kdor nima dosti denarja, naj torej rajši ostane doma.

Pristnega dolenjakega vina poceni je dobiti se na Čatežu za Savo, p. Krška vas, žel. postaja Brežice. Pismena vprašanja je nasloviti na J. Ambrožiča, madučitelja, p. Čatež.

Vinska tria na Goriskem kaže sedaj prav lepo! 1000 kron nagrade so dobili šolski otroci na Koprivi pri Tomaju na Krasu za 67 hektolitrov kobilic od deželnega odbora goriskega, gospod učitelj pa za vodstvo in nadzorstvo 80 K. Pri nas na Kranjskem pa pač malo obljubijo, še manj pa dajo za to. Osobito nekatera župaustva spe.

† V blaznosti je hotel na grozen način umoriti 44letni ključavničar v Atenah svojo ženo in otroke. Šel je ponoči v ženino spalnico, polil opravilo s petrolejem in jo zažgal. Nato je pozval ženo, naj umarje ž njim v ognju. Ker se je branila, jo je začel daviti in jo privezal k postelji. Odtrgala pa je v obupu vrv in poklicala sosede. Z njih pomočjo je rešila na to otroke, moža pa so dobili v njegovi sobi med silnimi plameni pod stropom obešenega.

.. Našim rodbinam priporočamo ..
Kolinsko cikorijo!

Strašno neurje je bilo v soboto na Stajerskem. Toča je popolnoma uničila polja in vinograde, a napravila je tudi na hišah grozno škodo. Najhujše je bilo v ormožkem kraju. Nekaj časa je bil tako strahovit vihar, da je letela opeka kakor listje po zraku. Drevje je golo, mestoma je silni veter izruval stara, močna drevesa, koruza je kratkomalo uničena, vinogradi so opustošeni. Toča kakor pest debela je pobila v smeri od Zerkovc pri Sv. Petru nižje Maribora čez Jerčovo, Metavo, Jablanec, Sv. Rupert, Sv. Lenart, Sv. Trojico, ormožki, svetinjski in ljutomerski okraj in tudi Halozam ni prizanesla. Potrla je vse pridelke, ki so ostali na njivi. Kmetje obupavajo; ne vedo, kako bodo prehranili sebe in živino. Kuruza, oves in del pšenice je uničen, da ubogi kmet ne more dobiti niti enega zrna. Različne živali, kakor zajce, perutnino i. dr. je pobila toča po polju. Hiše, ki so z opeko krite, so vse razkrite, ker vsa opeka je potrla popadala na tla. Sadja ni ostalo niti enega na drevesu. Gorica je za par let uničena; grozdje plava po potokih. Ta toča se je usipala brez vsakega dejja. Kaj takega tudi najstarejši ljudje ne pomnijo. — Tudi po Gorenjem Stajerskem je toča v par minutah vse pobila. Vse je golo. Tudi okna so razbita. Na stotine rodbin obupuje. — Škoda se ceni na več milijonov.

Borba med delavci. Pettisov stavkajočih delavcev je v bližini Pittsburga napadlo stavkazo. Prišlo je do krvavega boja, v katerem je bilo ranjenih več sto delavcev. Policija je bila brez moči. Med težko ranjenimi se nahaja tudi načelnik policije.

Beg iz ječe. Iz moskovske ječe je pobegnilo 12 političnih kazajenk in ena nadzornica.

Nesreča na morju. Trčila sta radi goste megle iz Amerike prihajajoči avstrijski parnik «Federico» in španski parnik «Tintore». Oba sta dobila občutne poškodbe in sta morala odjadrati v pristanišče v Barceloni. «Federico» je bil še isti dan popravljen, «Tintore» pa je dobil težje poškodbe.

Vlomilec — preoblečen v nuno. K bogati vdovi Damek v Krometihu na Moravskem je prišla v četrtke zvečer neka nuna in poprosila za prenočišče. Pobožna gospa jo je spoštljivo sprejela, pogostila in ji odkazala spalnico. Mimogrede pa je zapazila hišna v zavoju, katerega je nosila nuna s seboj staro moško obleko. Naznanila je to policiji. Obiskali so dozdevno nuno in razkrinkali v njej nevarnega vlomilca Smuteka, katerega zasledujejo oblasti že delj časa radi raznih vlovov in tatvin.

Gospodarski del.

Tedenski sejem v Kranju dne 26. julija 1909. Prignalo se je — konj, 75 glav domače goveje živine, — glav bosanske goveje živine, 16 glav goveje živine hrvaške, 8 domačih telet, — hrvaških telet, 203 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domačih ovac, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanskih volov. — Pitani voli 100 kg 64—68 K, na polovico 100 kg 58—60 K, za pitanje 100 kg 52—54 K, kumerni

100 kg 36—40 K. Pšenica K 13—, proso K 7-75, rž K 10—, oves K 9-50, ajda K 9—, repno seme K —90, fižol ribničan K —, mandalon K —, koks —, krompir K — za 50 kg, seme dom. detelje

Nekaj za pouk o steklini. V zadnjem času se je pojavilo toliko slučajev pasje stekline, zlasti na Dolenjskem in pa v sosedni Stajerski in Hrvatski, da je že iz obče koristi potrebno naštet glavne znake te strašne bolezni, ki ima za posledico vedno in vselej le smrt. Stekel pes izpremeni svoje prejšnje navade. Otožen sedi na kakem samotnem, temnem kraju; kmalu postane zadirljiv in popadljiv, nikjer nima obstanka in pobegne od hiše, popadajoč vse, kar mu pride na pot. Pes izgubi veselje do navadne hrane, začne pa požirati druge predmete, kakor prst, šoto, slamo ali les. Njegovo lajanje je visoko, nekako hripavo in tuljenju in zavijanju podobno. Popadati začne tudi mrtve predmete, prav rad se zaganja v živali, čisto tudi v ljudi, celo lastnega gospodarja se loti in ga obkolje. Spodnja čeljust mu otrpne in mu visi mrtva navzdol. Žival vidno hujša, hrbtenica mu otrpne, sčasoma tudi zadnji del telesa opeša in v sedmih do desetih dneh pogine. Večinoma zakrivate lastniki psov sami, da postanejo psi stekli, ki lahko preneso to strahovito bolezen na ljudi, zakrivate pa jo s tem, ker ne znajo prav ravnati s svojo živaljo. Pes je naš najzvestejši tovariš, prijatelj in spremljevalec ter zasluži vsled svojih lastnosti in zmožnosti to odlikovanje bolj kakor vsaka druga žival. Že od nekdanj spremlja človeka po vseh njegovih potih, po vročih južnih, tropičnih deželah in mrzlih, ledenih severnih deželah. Med njim in človekom se je razvilo iskreno, zaupno prijateljstvo. Da se pa to presrečno razmerje ne izpremeni v sovraštvo, ki je lahko za človeka usodno, je treba psa negovati in za njegovo zdravje skrbeti. Predvsem mora imeti dovolj in ob gotovih rokih zdrave in tečne hrane. Krmljenje z vročo, često vrelo pičo ima lahko najhujše posledice. Ležišče mora biti snažno, slama, oziroma blazina večkrat premenjena. Če ima pes lastno kolibo, je treba paziti, da ne pride mokrota do njega. Zelo grda je tudi razvada, kjer mora v kakem kotičku ure in in ure zviti ležati. Sploh se mora ravnati s psom človekoljubno, ne ga pretepatati s palico in ga suvati s črevlji. Z lepim ravnanjem se doseže vse, zlasti pa se obvaruje strašne stekline.

Zahvala.

Kakor znano, se je ustanovilo v Žirovnici tamburaško društvo «Stol» in bodi na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala vsem, ki so pripomogli društvu s tem ali onim, posebno pa gđc. I. Kapeli in gg. F. Kalanu, F. Kunaverju, Simonu Mežeku, Gašperju Rotarju, Iv. Čopu, nadučitelju I. Azmanu, gospej M. Tavčarjevi, gg. Gričarju, A. Kržišniku, gospej Tereziji Koselj, gg. I. Svetinu, I. Jesenkotu, Iv. Balohu, gospej Kunaver, gđc. Ivanki Jegličevi ter dvema gospodoma iz občine (neimenovana) kakor tudi g. Iv. Muleju iz Potokov. Vsem bodi izrečena srčna zahvala.

Žirovnica, dne 29. julija 1909.

Franc Mežek
predsednik društva «Stol» v Žirovnici.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

48 26—15

Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje)
nad **212.500 kron.**

Koncem leta 1908: Stanje hranilnih
vlog 4,622.000 kron, posojil na
zemljišča 2,890.000 kron ter po-
sojil občinam 413.600 kron.

Ta najstarejši denarni zavod v
Kranju uraduje na rotovžu vsak
delavnik od 8. do 12. ure dopoldne,
ob smanjih in tržnih dneh pa tudi
od 2. do 4. ure popoldne.

4%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle vlozne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. — Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na primer dolжник v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vsed, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Franc Omeršnik v Kranju prodaja dobro in po ceni železno in železnico blago, vile kotle Maria Zeli, orodje za obrt, gospodinjstvo in kmetijstvo, sveže seme, travnato, detelje, lucerne in domače.

Loterijska srečka dne 24. julija t. l.
Gradec 50 22 76 53 15

Zahvala.

Podpisano vodstvo šole se najtopleje zahvaluje slavni posojilnici v Radovljici za podarjenih 20 kron v svrhu nabave sadjarskega orodja.
Ovrazredna ljudska šola v Ratačah (Ger.)
dne 27. julija 1909.
Janko Zupančič, nadučitelj.

Kdor se pritožuje, da nima zabave, ta naj kupi pri meni **gramofon**

pa bo imel lepo petje, smešne govore in tudi poskočnice. Pri meni se dobe gramofoni vsake vrste in tudi plošče na izbiro.

Harmonike stare in nove, vse cenejše :: kakor povsod drugod. ::
Se priporočam 191 3-1

Pavel Bizjak -- Kranj števil. 102.

Vsem slovenskim gospodinjam tople priporočamo

Kolinsko cikorijo

Tovarne: Količi, Prostjevo in Ljubljana.

Popolnoma varno in najbolje naložite svoj denar v

Kmečki posojilnici v Ljubljani

(nasproti Figovca :: v latni hiši :: Dunajska cesta.)
Kmečka posojilnica v Ljubljani podpira kmetovalce in je pravi kmečki denarni zavod.

Vloge se obrestujejo po 4 1/2 %.

!! V kmečki posojilnici je naloženo :: še nad 15 milijonov kron. :: !!

Rezervni zaklad čez 800.000 kron.

Za varnost pa še neomejeno jamči nad 3000 članov.
Kmečka posojilnica je edin slovenski denarni zavod, ki je vpeljal hišne nabiralnike vlog. 26-20

Kmečka posojilnica sprejema hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Naboljše kosmetično zobočistilno sredstvo

Seydlin

Jzdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

77 52-13
Dobi se
v lekarni
Šteblik

**V New York
Canada
Juž. Ameriko**

Odhod iz Ljubljane vsak torek.

Pozor!! 12 52-48

Samo 6 dni

vozi francoski brzoparniki La Provence, La Savoie, La Lorraine in La Touraine iz Havre v New York. — Najkrajša črta. —

Veljavne vozne listke in brezplačna pojasnila daje konc. potovalna pisarna

Ed. Šmarda, Ljubljana
Dunajska c. 18, nasproti znane gostilne „pri Figovcu“.

Mastin

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga pri-meša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: 26 12-13
Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.

Večkrat premirano!
Glinaste peči 138 52-10

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporočam

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Slavno meščanstvo!

Dne 8. avgusta praznuje prostovoljno gasilno društvo v Kranju 30 letnice svojega obstanka. Kako občekoristno in neumerno je delovalo društvo v tej dobi, ve vsakdo. Zato pa, slavni meščani in hišni posestniki, okrasite ta dan svoja poslopja z zastavami, da starodavno mesto Kranj dostojno sprejme drage goste, kateri prihite iz vseh strani prisostvovati temu pomembnemu slavlju.

V prijetni nadi, da se slavno meščanstvo odzove polnoštevilno temu pozivu, zahvaluje se v naprej

odbor prost. gasilnega društva v Kranju.

1932-1

POZOR! SLOVENSKO PODJETJE! POZOR!

Slavnemu občinstvu se uljudno priporoča
dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena
velika manufakturna trgovina

Franc Souvan, sin - Ljubljana
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22.

80 43-22

Naznanilo preselitve trgovine.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da se nahaja moja

trgovina s čevlji, usnjem in čevljarskimi potrebščinami

z dnem 8. avgusta 1909 v g. dr. V. Štempiharjevi hiši št. 186/87 v Kranju na glavnem trgu nasproti manufakturne trgovine Franc Krener.

Ker se bodem potrudil cenjenim odjemalcem pri nakupu enakega blaga kakor v prejšnem v hiši št. 192 nasproti velikega vodnjaka tako tudi v sedanjem prostoru v vsakem oziru točno in solidno postreči, priporočam se torej za nadaljno blagohotno naklonjenost ter beležim

190 3-1

Janko Pollak.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem odprl nanovo urejeno

trgovino z urami, zlatnine in srebrnine

v lastni hiši v Škofji Loki Glavni trg št. 119
(prej hiša dr. Arkota)

Po izkušnjah, pridobljenih po večletnem delovanju pri velikih tvrdkah n. pr. Fessl v Celovcu, K. Siedel v Lincu in J. Schmidl na Dunaju, izvršujem v svoji delavnici najfinjša precizijska dela v urarski stroki. Tudi imam na izbero veliko zalogo zlatih in srebrnih žepnih ur kakor tudi „Omega“, Schaffhausener- in Zenith-ure, budilke in vsake vrste zlatnine in srebrnine.

Priporočam se za obilno naročbe in mnogobrojni obisk

z odličnim spoštovanjem

Franc Benedičič

urar in trgovec v Škofji Loki na Glavnem trgu

194 3-1

Na debelo in drobno!

Anton Adamič

KRANJ :: Glavni trg

največja zaloga galanterijskega, norimberškega, modnega in drobnega blaga ter igrač
priporoča

svojo bogato zalogo vsakovrstnih damskih pasov, modercev, rokevic, nogovic, letnih čevljev, kopalnih čepic i. t. d. pasov za gospode, srajc, ovratnikov, zapestnic kravat i. t. d.

Velika zaloga slamnikov, klobukov in čepic za gospode in dečke.
127 13-4

Nahrbtnikov, palic, nogavic, svetilk i. t. d. za turiste!

Tovarniška zaloga otroških vozičkov, potovalnih kečkov (za Ameriko i. t. d.), košaric, najboljših tržnih točk i. t. d.

Velika izbira vsakovrstnega blaga za kramarje v božja pota!

✠ Vse priprave za ribolovstvo! ✠

Postrežba točna in solidna!

Na debelo in drobno!

Električna gonilna sila.

Tovarna eljnatih barv, lak in firneža

Brata Eberl

črkoslikarja, lakirarja, stavbena in pohištvena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeve ulice 6, nasproti hot. „Union“

Ustanovljeno 1842. Telefon 154.
52-48

Avg. Agnola

Ljubljana 164 52-7

Dunajska cesta števil. 13
poleg „Figovca“

priporoča svojo bogato zalogo

stekla, porcelana, zrcal, svetilk, okvirov, šip i. t. d. Prevzema vsa v steklarsko obrt spadajoča dela po najnižjih cenah.

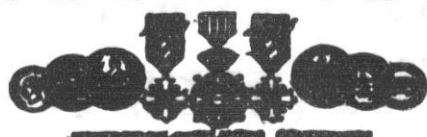
Prevzema vsa stavbinska in umetna steklarska dela. ::

Proračuni na zahtevo zastoj.

„Prešernova klet“ v Kranju je cel dan odprta.

Od 19. junija naprej se toči istotam 167-7
pivo iz leške pivovarne.

Tvrška R. & E. Rooss nasi. v Kranju sprejema tudi naročila na debelo za to pivo.

Zobotehnični atelje

Oton Seydl

v Roosovi hiši nad prodajalno
v Kranju.

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebn plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje VRAVNALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAD-NOVEJŠIH METODAH. 78 52-30

Sprejemne ure vsake nedelje in ponedeljek od 8. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Steckenpferd lilijino mlečno milo

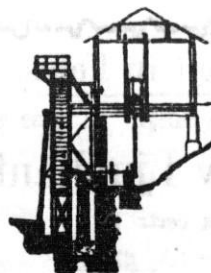
58 42-24

Najmlejšje milo za kožo
:: kakor tudi za pege. ::

Dobiva se povsod.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-17 89

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine posebno za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Motorje za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovljici

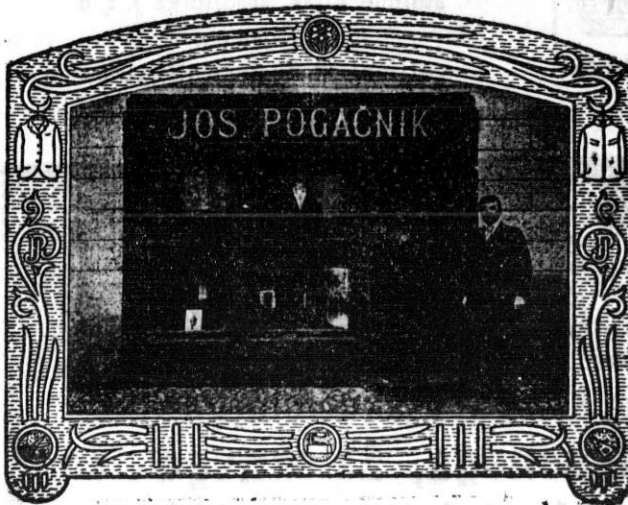
priporoča cenjenemu občinstvu

svojo delavnico v izdelovanje vseh vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in loyskih oblek ter ogrinjal.

Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. — Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in ceno ter se sprejemajo popravila.

Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih sukenj.

Zajamčena je vestna izvršitev naročenega dela natančno po meri in izbranem kroju ter po želji naročnika. — Kdor si želi nabaviti elegantne, fine, obenem trpežne in vsem zahtevam ustrezajoče obleke, naroči si jih naj pri tej tvrdki in postal bo stalen naročnik. 86 52-21

5 52-49

Največja trgovina na Gorenjskem.

Rudolf Rus

urar v Kranju

poleg lekarnе.

Ustanovljeno leta 1885.

Velika zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine ter optičnih predmetov. Popravila točno in ceno. Najnižje cene.
Priznana izborna blaga.

Martinova oesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 126-1

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh oenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špejaljalteta: Gostilniški stoli.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki oeni.

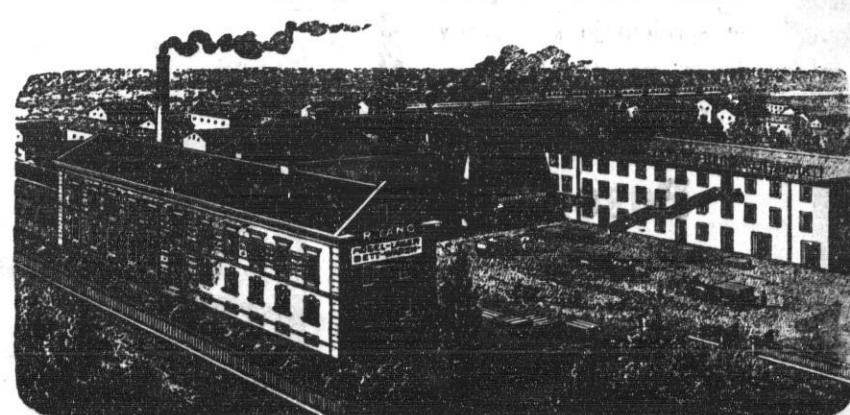
Modroci iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-ealniki, miza, stensko ogledalo.

Špejaljalteta v novostnih balah. Veliki prostori, priljubljeni in v 1. nadstropju. Čudovito poseni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Ponudimo vsako poljubno množino:

161-10-9

Zarezane strešnike (prve vrste)

(za privezati in pribiti na late, torej popolnoma varno proti nevihti)

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče za tlakanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. :: Ljubljana

Na zahtevo pošljem takoj cenike in prospekte brezplačno.

Sivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 10 52-26

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Zlčno omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande
stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta:

76 52-22

valjični zastori (Rollbalken).

Zobozdravniški obotehniški :: atelje dr. Edvard Globočnik

v Kranju

1 52-47

Je od 16. septembra 1908 slav. občinstvu
na razpolago

vsaki dan in tudi v nedeljo.

Slovencl, ne zabite družbe
SV. CIRILA IN METODA!

== Zaloga vsakovrstnega ==
• lesenega, železnega •
in poblazinjenega pohištva
Puc & Comp.
v Ljubljani, v Kolizeju, na Marije Terezije cesti št. 11

Od c. kr. namestništva oblastveno
dovoljeni urad za revizijo in reklama-
cijo tovarnih listin vseh vrst in pisarna
za poizvedbo tarifov

L. Jandl Trst

prevzame brezplačno revizijo vseh to-
vornih listin proti 30% deležu najdenih
diferenc.

Dopostljite nam torej takoj franko
vaše tovarne listine letošnjega leta in v
treh dneh dobite poročilo o rezultatu
revizije.

14 52-39

POSOJILNICA V RADOVLICI

registrovana zadruga z omejenim poroštvo

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

Rezervna zaklada
iznaša:

K 92.000

brez odbitka rentnega
davka. Hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se pre-
trgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez
amortizacije po 5 1/4% ali
z 1% amortizacijo, na me-
nice pa po 6% :: Eskom-
ptirajo se tudi trgovske
menice.

Denarni promet
v letu 1908:

K 5.000.000

Posojilnica sprejme tudi
vsak drug načrt amorti-
zacijskega dolga.

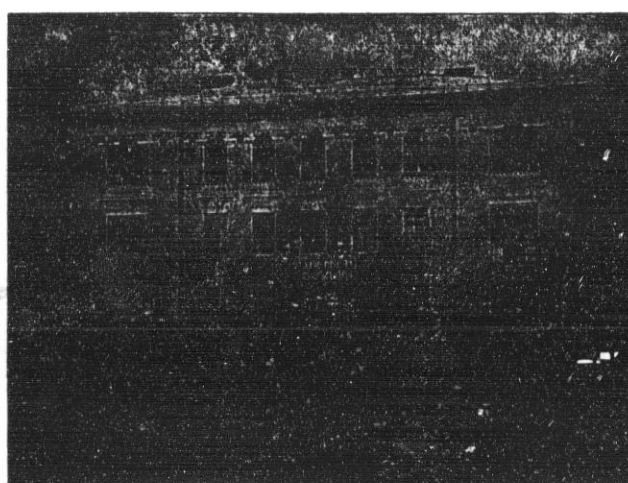
Urađuje se v centrali in
v podružnici

vsak dan
od 8. do 12. ure dep.

in
od 2. do 6. ure pop.
izvzemši nedelje pop.

Poštno hranilnični račun
centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah
št. 75.299.

192-1